

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน
สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มิถุนายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน
สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สิบเอกนพดล สมทรัพย์

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มิถุนายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE STUDY OF CONDITIONS AND PROBLEMS OF ACADEMIC
ADMINISTRATION OF PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL,
GENERAL DEPARTMENT IN NAN PROVINCE UNDER
THE NATIONAL OFFICE OF BUDDHISM

SERGEANTNOPPADON SOMSUB

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

June 2021

Copyright 2021 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน

สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ของ สิบเอก นพดล สมทรัพย์

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ชาตรูปะชีวิน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสภา อำนวยรัตน์)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร. ณัฐวุฒิ สัพโส)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัก)

เรื่อง:	การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ลิบเอกนพดล สมทรัพย์, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2563
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสภา อำนวยรัตน์
คำสำคัญ:	สภาพ ปัญหา การบริหารงานวิชาการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จำนวน 16 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 144 รูป/คน ใช้วิธีการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซีและมอร์แกน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นแล้วนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรในโรงเรียน และสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความสอดคล้อง 1.00 และค่าความเชื่อมั่น 0.83 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน อยู่ในระบับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระบับน้อยที่สุดทุกด้าน 2) การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

Title: THE STUDY OF CONDITIONS AND PROBLEMS OF ACADEMIC
ADMINISTRATION OF PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL,
GENERAL DEPARTMENT IN NAN PROVINCE UNDER
THE NATIONAL OFFICE OF BUDDHISM

Author: SERGEANTNoppadon Somsab, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration),
University of Phayao, 2020

Advisor: Assistant Professor Dr. Sopa Umnuayrat

Keywords: Study of State and Problems School Academic Administration

ABSTRACT

This research aims 1) to study the state and problems academic administration of Phrapariyattidhamma school in General education division Nan province under the Office of National Buddhism 2) to study Compare opinions on the condition and problems of academic administration of Phra Pariyatidhamma school in General education division Nan province under the Office of National Buddhism. Classified by operational position and operational experience of Phrapariyattidhamma School in General education division, Nan province. Consists of 16 schools, 144 persons in total. The method for estimating the sample size is from Krejcie and Morgan's tables Random by the stratified sampling, then determine the proportion by the size of the population group in the school and performed the purposive sampling. The research instruments used in this research was a 5-level estimation questionnaire, the index of congruence was 1.00 and the reliability was 0.83. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation. F-test.

The results of the research were as follows: 1) the Condition of Academic Administration of Phrapariyattidhamma School in General education division, Nan province was at the highest level. When considering each aspect, it is at a highest level in every aspect. The problem of academic administration of Phrapariyattidhamma School in General education division, Nan province were at a lowest level. When considering in each aspect, were at a lowest level in all aspects. 2) The comparison of the states and problems of Academic Administration of Phrapariyattidhamma School in General education division, Nan province, Classified by operational position and operational experience overall and each aspect were not different.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภอ อำนวยรัตน์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย พระครูสิรินันทวิทย์ ผู้อำนวยการโรงเรียน นันทบุรีวิทยา นายณัฐกร จิระภักคพงศ์ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน และ ดร.วัชรระ จตุพร อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งทางด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบวิธี และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ช่วยแนะนำ แก้ไขให้สมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู และเจ้าหน้าที่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ และอนุญาตให้ คณะครู และเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ จนทำให้งานวิจัยแล้วเสร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ครูบาอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่าน และมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทั้งปวง และคอยให้คำแนะนำระหว่างการศึกษามาโดยตลอด

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวที่สนับสนุน และคอยให้กำลังใจทุกเวลาที่เหนื่อยล้า ให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน จนการเรียนรู้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

ท้ายนี้ผู้ศึกษาขอน้อมรำลึกถึงอำนาจบารมีของคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ในสากลโลก อันเป็นที่พึ่งให้ผู้ศึกษามีสติปัญญาในการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาขอให้เป็นกตเวทิตาแต่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้ศึกษา ตลอดจากผู้เขียนหนังสือ และบทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้ศึกษา จนสามารถทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

นพดล สมทรัพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดการบริหารงานวิชาการ.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
กรอบแนวคิดการวิจัย	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	60
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระ ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ61	
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ใน ปฏิบัติงาน	81
บทที่ 5 บทสรุป.....	84
สรุปผลการวิจัย	84
อภิปรายผลการวิจัย.....	91
ข้อเสนอแนะ.....	100
บรรณานุกรม	102
ภาคผนวก	110
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	111
ภาคผนวก ข ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)	112
ภาคผนวก ค รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย	118
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out).....	119
ภาคผนวก จ รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย	123
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง.....	124

ภาคผนวก ช เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ 132

ประวัติผู้วิจัย 134

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงกลุ่มบุคลากรในสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหน่วยงานตามขอบข่ายงานวิชาการ.....	18
ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์ตัวแปรของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	41
ตาราง 3 แสดงข้อมูลประชากรที่ใช้ในการวิจัย	54
ตาราง 4 แสดงข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	55
ตาราง 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	60
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับสภาพการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในภาพรวม.....	61
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับปัญหาการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในภาพรวม.....	62
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของสภาพการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	63
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	64
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ.....	65
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ.....	67

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงาน
 วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน
 พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ...68

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงาน
 วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน
 พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ..69

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงานวิชาการ
 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา
 แห่งชาติ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา..... 70

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงาน
 วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน
 พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา..... 71

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงาน
 วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน
 พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้..... 73

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงาน
 วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน
 พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้..... 74

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงาน
 วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน
 พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการนิเทศการศึกษา 75

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงาน
 วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน
 พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการนิเทศการศึกษา 76

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงาน
 วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน
 พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐาน
 การศึกษา..... 77

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐาน การศึกษา.....	78
ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	79
ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	80
ตาราง 24 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตาม ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน.....	81
ตาราง 25 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการ บริหารงานวิชาการ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน.....	82
ตาราง 26 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	82
ตาราง 27 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการ บริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	83

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	52
-------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในทุก ๆ ด้าน การพัฒนาการศึกษาโดยการบูรณาการเชื่อมโยงทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ดีมีสุขของคนไทยทั้งปวง จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระบวนการในการกำหนดนโยบาย การศึกษาในระดับชาติซึ่งจะเป็นกรอบการพัฒนา ด้านการศึกษาของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการศึกษาในประเทศไทยมีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเป็นกลไกในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมไทย การศึกษาไทยมีประวัติการพัฒนามาอย่างยาวนานซึ่งสะท้อนให้เห็น ถึงวิวัฒนาการเรียนการสอนในประเทศไทยและได้รับการปฏิรูปอยู่หลายครั้งเพื่อให้ประชาชน ได้เข้าถึงการศึกษาให้มากที่สุด ซึ่งคำกล่าวที่ว่า “การศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ” เป็นคำกล่าวที่ชี้ให้เห็นว่า การศึกษานั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนและประเทศ เพราะคนถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนทรัพยากรในด้านอื่น ๆ ของชาติ หากประเทศใดประชาชนมีความรู้สูง มีความฉลาดทั้งด้านปัญญา อารมณ์และจิตสำนึก เพื่อสังคม มีความเข้มแข็งทางภูมิปัญญามากพอที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ย่อมส่งผลให้ประเทศนั้นมีความเจริญตามไปด้วย ดังนั้น การศึกษา เป็นกลไกที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาชาติ เนื่องจากการศึกษาจะช่วยให้ประชาชนอ่านออก เขียนได้ คิดวิเคราะห์เป็น เรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม ความเป็นพลเมือง และการดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมตลอดจนถึงทักษะในการประกอบอาชีพและทักษะทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะช่วยให้มีความสามารถในการแข่งขัน ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมในระยะยาว (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2561, หน้า 1) การพัฒนาคนในภาพรวมให้เป็นคนที่สมบูรณ์ในทุกช่วงวัยที่สามารถ บริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงที่เป็นสภาพแวดล้อมการดำเนินชีวิตได้อย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาทุนมนุษย์จากการยกระดับคุณภาพการศึกษา การเรียนรู้ การพัฒนาทักษะ พร้อมทั้งต้องส่งเสริมบทบาทสถาบันทางสังคมในการกล่อมเกลาสังคมที่ดี มีวินัย มีค่านิยมที่ดี และมีความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนั้น ในช่วงเวลาต่อจากนี้การพัฒนาต้องมุ่งเน้น การพัฒนาเชิงพื้นที่และเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของเมืองต่าง ๆ ให้สูงขึ้นภายใต้การใช้ มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม การขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้แนวคิดและแนวทางดังกล่าวข้างต้น เกิดผลสัมฤทธิ์ได้ตามเป้าหมายในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 12 ได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนกลไกการบริหารราชการแผ่นดินสำคัญ ๆ การปรับเปลี่ยนกฎหมายและกฎระเบียบในหลายด้าน รวมถึงการปรับการบริหารจัดการให้มีธรรมาภิบาลในทุกระดับ ปลอดภัยรองรับ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนไทยในทุกภาคส่วน ให้มีค่านิยมที่ดีงาม มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโดยยึดหลักการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, หน้า 1-4)

กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่จัดและส่งเสริมการจัดการศึกษาของชาติ ให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญ และการพัฒนาประเทศ โดยรัฐบาลมุ่งจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ จึงได้กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติในภาพรวม และทิศทางการขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาในอนาคต (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, 2561, หน้า 1-7) ทั้งนี้การขับเคลื่อนงานด้านการบริหารสถานศึกษา งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด ถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาทางผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของการบริหารโรงเรียนตามที่พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหารและจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้ง ปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพ

นักเรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (ธวัชชัย ตั้งอุทัยเรือง, 2558, หน้า 2-9, สื่อออนไลน์)

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นโรงเรียนที่พระสงฆ์ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาให้แก่พระภิกษุสามเณรได้เล่าเรียนวิชาพระพุทธศาสนาตามหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ควบคู่ไปกับวิชาสามัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยโรงเรียนมีสถานภาพเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วย สิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ หรือ 2 ช่วงชั้น คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดเป็นโรงเรียนในระบบเช่นเดียวกับรูปแบบโรงเรียนของรัฐและเอกชนทั่วไป โดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 8 กลุ่มสาระ คือ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 5) สุขศึกษา และพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8) ภาษาต่างประเทศ และมีวิชาเฉพาะ ที่กำหนดให้นักเรียนคือพระภิกษุสามเณรต้องเรียนตามนโยบายของคณะสงฆ์ โดยมหาเถรสมาคม คือ วิชาภาษาบาลี และวิชาพระพุทธศาสนา (อันประกอบด้วยพุทธประวัติ ธรรมวินัย และศาสนปฏิบัติ) เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาหลักพระพุทธศาสนาในคัมภีร์พระไตรปิฎกสามารถนำไปเป็นเครื่องมือเผยแผ่พระพุทธศาสนา อันเป็นหน้าที่สำคัญของพระภิกษุสามเณร ในฐานะที่เป็น ศาสนทายาทผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา จากผลการนิเทศการประกันคุณภาพการศึกษาด้านบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พบว่า การบริหารจัดการยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในหลายด้านไม่ว่าจะเป็น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ไม่ตรงประเด็นไม่ต่อเนื่อง การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขาดความแน่นอน ขาดกระบวนการต้นในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน แต่จากปัญหาการบริหารจัดการด้านการบริหารงานวิชาการที่ค้นพบจากการนิเทศที่เกิดขึ้นยังไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่า เกิดจากสาเหตุใด (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน, 2560, หน้า 4-9)

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหา ของการบริหารงานวิชาการ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จะเป็นอย่างไร
2. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จะมีความแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ตำแหน่งในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน มีความแตกต่างกัน
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 16 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 16 รูป ครูผู้สอน จำนวน 173 รูป/คน และเจ้าหน้าที่ จำนวน 40 รูป/คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 229 รูป/คน (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน, 2563)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและมีการวิจัยสนับสนุนได้องค์ประกอบจำนวนทั้งสิ้น 8 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 2.5 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 2.6 ด้านการนิเทศการศึกษา
- 2.7 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา
- 2.8 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

- 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่
  - 3.1.1 ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน
    - 1) ผู้บริหาร
    - 2) ครูผู้สอน
    - 3) เจ้าหน้าที่
  - 3.1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
    - 1) น้อยกว่า 1 ปี
    - 2) 1-10 ปี
    - 3) 11-20 ปี

4) 20 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

3.2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3.2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

3.2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

3.2.5 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

3.2.6 ด้านการนิเทศการศึกษา

3.2.7 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

3.2.8 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 16 แห่ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **สภาพการบริหารงานวิชาการ** หมายถึง การดำเนินงานด้านบริหารงานวิชาการที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน

2. **ปัญหาการบริหารงานวิชาการ** หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน

3. **การบริหารงานวิชาการ** หมายถึง การดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง แผนประสพการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกของโรงเรียน เพื่อกำหนดการเรียนรู้ของนักเรียน มีการวางแผนนำไปใช้และประเมินผลร่วมกัน

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ผักกักขยะกระบวนการ

คิดการเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง ส่งเสริม การอ่านและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นิเทศติดตามและส่งเสริมการพัฒนาครู เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ

3.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง เป็นการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง มีการเทียบโอนความรู้ ประสบการณ์และผลการเรียน จากสถานศึกษา และสถานประกอบการอื่นตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานกำหนด ตลอดทั้งมีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และทันสมัยอยู่เสมอ

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เพื่อมุ่งแสวงหานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือ พัฒนาสิ่งต่าง ๆ อย่างแท้จริง มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นระบบ มีการนำนวัตกรรมที่สร้าง ขึ้นมาทดลองใช้แล้วพัฒนาและอาจมีการพัฒนาหลาย ๆ รอบ เพื่อให้ได้นวัตกรรมที่มี คุณภาพที่สุด หรือกระบวนการศึกษาค้นคว้าแสวงหาวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือ พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้เพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา มากกว่าการศึกษาหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ โดยอาจมีการพัฒนาหลาย ๆ รอบ เพื่อให้ได้นวัตกรรมที่ดีที่สุดมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.5 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อทำการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และการประสานความร่วมมือกับ สถานศึกษา องค์กรครอบครัวและบุคคลในชุมชน เพื่อพัฒนาและใช้ร่วมกัน ตลอดทั้ง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาของท้องถิ่น

3.6 ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง การแนะนำเพื่อให้ครูปรับปรุงและ พัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การนิเทศ การศึกษาจึงเป็นกระบวนการในการแนะนำช่วยเหลือ ครู ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศนั้นอยู่บนหลักการของประชาธิปไตย ได้แก่ การเคารพซึ่งกัน ะหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

3.7 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง

การจัดระบบโครงสร้างองค์กร เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด เพื่อรองรับการจัดระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามระบบการประกันคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษา และการติดตาม ตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องโดยการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและ หน่วยงานอื่น ในเขตพื้นที่การศึกษา

3.8 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การพัฒนาและ ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นการศึกษา วิเคราะห์การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนา การเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. **ผู้บริหาร** หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน

5. **ครูผู้สอน** หมายถึง ครูประจำ ครูพิเศษ ครูบาลี ครูอัตราจ้างและครูภูมิปัญญา ท้องถิ่น ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน

6. **เจ้าหน้าที่** หมายถึง บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ศาสนการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ผลการวิจัยทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน

2. ผลการวิจัยสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน พัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดการบริหารงานวิชาการ
  - 1.1 ความหมาย ความสำคัญ และขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
  - 1.2 แนวคิด ความมุ่งหมาย และหลักการการบริหารงานวิชาการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
  - 2.1 ประวัติความเป็นมา
  - 2.2 รูปแบบการศึกษา
  - 2.3 การบริหารจัดการศึกษา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดการบริหารงานวิชาการ

ความหมาย ความสำคัญ และขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร นักวิชาการให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้หลายท่าน ในหลายลักษณะตามมุมมองที่ต่างกันตามแนวทางของแต่ละท่าน ได้ศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2550, หน้า 3) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานหรือดำเนินงานทุกชนิดในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่ และภารกิจโดยตรงในการจัดการศึกษา มีหน้าที่พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ นำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่า และมีศักดิ์ศรี

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2551, หน้า 82-103) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานที่หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้เพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์หรือจุดหมายปลายทางที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ คำว่า การบริหาร เป็นคำที่นิยมใช้ในการบริหารภาครัฐโดยหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ การบริหารนำไปใช้กันอย่างกว้างขวางอย่างน้อยใน 6 หน่วยงาน ซึ่งจัดแบ่งตามวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งหน่วยงาน ได้แก่ การบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคธุรกิจ หน่วยงานที่ไม่สังกัดภาครัฐ หน่วยงานระหว่างประเทศ หน่วยงานที่เรียกว่าองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานภาคประชาชน

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554, หน้า 50) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลและกลุ่มผู้บริหารเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของงานที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบริหารยังถือเป็นศาสตร์ที่มีวิทยาการสามารถเรียนรู้ได้และเป็นทั้งศิลป์ที่มีลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติการประยุกต์ศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อมาใช้ในการบริหาร

สารินทร์ เขี่ยมครอง (2561, หน้า 11) เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุม ซึ่งมีบุคคลและหรือกลุ่มบุคคลร่วมกันดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ พร้อมทั้งใช้กำลังคนและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อองค์กร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2556, หน้า 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ช่อรัตตา เกสทอง (2551, หน้า 11) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนเทศการศึกษา

ศิริกุล นามศิริ (2552, หน้า 45) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยการนำหลักการ แนวคิด และทฤษฎีสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งที่จัดภายในและนอกโรงเรียน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการบริหารในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งส่งผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อผู้เรียน

ทั้งนี้เพื่อปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานได้ตามเจตนารมณ์ของการศึกษาให้มากที่สุด

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารงานวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน ความสำเร็จของโรงเรียนมักจะพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิต คือ ตัวนักเรียน ดังนั้น คุณภาพของผลผลิตจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน การบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ นักวิชาการให้ความหมายของความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้หลายท่าน ในหลายลักษณะตามมุมมองที่ต่างกันตามแนวทางของแต่ละท่าน ได้ศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

ศิริกุล นามศิริ (2552, หน้า 47) ได้ให้ความสำคัญ ของงานวิชาการไว้ดังนี งานวิชาการหรืองานที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา ในโรงเรียนที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กล่าวคือ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

คัมภีร์ สุดแท้ (2553, หน้า 23) ได้ให้ความสำคัญ ของงานวิชาการไว้ดังนี การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน ส่วนงานอื่นทุกอย่างมุ่งส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนให้มีความสมบูรณ์ บรรลุวัตถุประสงค์ ที่มุ่งส่งเสริมคุณภาพของนักเรียน ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสมบูรณ์

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554, หน้า 4) ได้ให้ความสำคัญ ของงานวิชาการไว้ดังนี งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น

กัมพล ชันทะวงษ์ (2555, หน้า 23) ได้ให้ความสำคัญ ของงานวิชาการไว้ดังนี การบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของผู้บริหารสถานศึกษาและโรงเรียน เพราะคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดผลและเทียบโอน

ผลการศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงต้องพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

อำนาจ บุญช่วย (2557, หน้า 1) ได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ดังนี้ ความสำคัญของงานวิชาการว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถาบันการศึกษาทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับมหาวิทยาลัยหรือระดับสถานศึกษา การที่จะดูว่าสถาบันใดมีมาตรฐานก็มักเอาผลงานทางวิชาการเป็นสำคัญ งานวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารว่าจะเอาจริงเอาจังกับการบริหารงานวิชาการเพียงใด

อุทัย บุญประเสริฐ (2550, หน้า 25, สื่อบนไลน์) ได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ดังนี้ งานวิชาการเป็นงานหลัก เป็นงานที่ใหญ่ที่สุดของระบบ เป็นงานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษา และมีหลักสูตรซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการ ที่จะตอบสนองและสนับสนุนงานวิชาการให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 1) ได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ดังนี้ การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดหากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้าทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจ การยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายที่กว้างขวางและมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนมุ่งสนองต่อความสำเร็จของงานวิชาการทั้งสิ้น การที่โรงเรียนจะจัดงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน นักวิชาการให้ความหมายของขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้หลายท่าน ในหลายลักษณะตามมุมมองที่ต่างกันตามแนวทางของแต่ละท่าน ได้ศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2550, หน้า 3-4) ได้ให้ข้อคิดว่างานวิชาการน่าจะมี
 ขอบข่ายการบริหารในประเด็นต่อไปนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร
 และการนำหลักสูตรไปใช้การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีรายละเอียดของงาน
 ดังนี้

1.1 แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่การประชุมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการจัด
 ปฏิทินการศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่การจัดชั้นตอนและเวลาในการทำงาน

1.2 โครงการสอน เป็นการจัดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร

1.3 บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอน
 ในแต่ละคาบเวลาของแต่ละวันหรือสัปดาห์โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้า และยึดโครงการสอน
 เป็นหลัก

2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษา
 ดำเนินไปด้วยดีและสามารถปฏิบัติได้จึงต้องมีการจัดเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 การจัดตารางสอนเป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ตลอดจนผู้เรียน
 ในแต่ละรายวิชา

2.2 การจัดชั้นเรียน เป็นงานวิชาการต้องประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่ รวมทั้ง
 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในห้องเรียน

2.3 การจัดครูเข้าสอน การจัดครูเข้าสอนต้องพิจารณาถึงความพร้อมของ
 สถานศึกษาและความพร้อมของบุคลากร รวมถึงการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน

2.4 การจัดแบบเรียน โดยปกติสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
 จะใช้แบบเรียนที่กระทรวงกำหนด นอกจากนั้น ครูอาจใช้หนังสืออื่นเป็นหนังสือประกอบ หรือ
 จากเอกสารที่ครูเตรียมเอง

2.5 การปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวหน้าวิทยาการ
 เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความก้าวหน้า
 ของสังคม ธุรกิจ อุตสาหกรรม เป็นต้น

2.6 การฝึกงาน จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน เป็นการให้นักเรียนนักศึกษา
 รู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชา
 และอาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้เตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป

กษม โสมศรีแพง (2554, หน้า 45) ได้ศึกษาขอบข่ายงานวิชาการของสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

เพชริน สงค์ประเสริฐ (2550, หน้า194–196) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาพบว่าขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษาประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมด้านความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการในปี 2550 โดยกำหนดให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษา โดยกำหนดขอบข่ายของงานวิชาการไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 หน้า 29–30)

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร
ท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน

สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวคิด ความมุ่งหมาย และหลักการการบริหารงานวิชาการ

แนวคิดการบริหารงานวิชาการ

นักวิชาการให้ความหมายการบริหารงานวิชาการไว้หลายท่าน ในหลายลักษณะตาม มุมมองที่ต่างการตามแนวทางของแต่ละท่าน ได้ศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2553, หน้า 30) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียน การสอนตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและให้เกิด ประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึงการบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน

เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างราบรื่น เปรียบเหมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยง หัวใจการบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการ เกิดพลวัตอยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลและคุณภาพของการศึกษา อย่างต่อเนื่องต่อไป

Gorton (1983, pp. 158–164) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนิน กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน ของนักเรียนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งได้แก่งานด้านหลักสูตรการจัดแผนการเรียน การจัดทำตารางการเรียนการสอน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนา บุคลากรทางด้านวิชาการ การวัดผลและประเมินผล รวมถึงการนิเทศการสอน

Forest and Kinser (2002, p. 1) ได้ให้ความหมายการบริหารวิชาการ ว่า เป็นงานที่ จะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารและการส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรการสอน และการจัดการเรียนรู้

Fry, Ketteridge and Marshall (2009, p. 3) ให้ความหมายของการบริหารงาน วิชาการว่า เป็นงานที่กำกับติดตามซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องการเรียนการสอน การทำงานวิจัย การนิเทศติดตาม การบริหารงานวิชาการและการจัดการ ตลอดจนการรักษาความเป็นมืออาชีพ ทางด้านการจัดการเรียนการสอน

Vick, Furlong and Heiberger (2008, p. 7) ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การวางแผนงานที่ต้องรับผิดชอบ ในการติดตามงานที่เกี่ยวกับวิชาการทั้งหมด ซึ่งเป็นภาระงานที่ใหญ่กว่างานบริหารทั่ว ๆ ไป และเป็นสิ่งที่ได้รับมอบหมายจากองค์กร

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการ มีภาระงาน 17 ประการ คือ

1. ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ทางวิชาการของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูนำเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของสถานศึกษาไปปฏิบัติ
3. สร้างความเชื่อมั่นว่ากิจกรรมของสถานศึกษาและของห้องเรียนสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา
4. สร้างความเชื่อมั่นว่าโครงการทางวิชาการของสถานศึกษาเป็นผลจากผลการวิจัย และการปฏิบัติทางการศึกษา
5. มีการวางแผนร่วมกันกับคณะครูเกี่ยวกับโครงการต่างๆ ทางวิชาการเพื่อให้บรรลุ ความต้องการของนักเรียน
6. ส่งเสริมให้ครูนำโครงการทางวิชาการไปปฏิบัติ
7. ปฏิบัติงานร่วมกับคณะครูในการประเมินผลโครงการทางวิชาการของโรงเรียน

8. ติดต่อสื่อสารกับครู และนักเรียนด้วยความคาดหวังที่สูงในด้านมาตรฐานทางวิชาการ

9. ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมทางสังคมของนักเรียน

10. ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเชาวน์ปัญญาของนักเรียน

11. มีการจัดสรรเวลาเพื่องานวิชาการร่วมกับครูไว้อย่างชัดเจน

12. ให้ความร่วมมือกับนักเรียนในการกำหนดระเบียบเพื่อแก้ไขปัญหาด้านวินัยของนักเรียน

13. ร่วมมือกับนักเรียนให้มีการนำระเบียบ กฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมากำหนดปัญหาด้านวินัย

14. ร่วมมือกับคณะครูให้มีการนำระเบียบ กฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมากำหนดปัญหาด้านวินัยของนักเรียน

15. มีการประชุมพิเศษคณะครูเกี่ยวกับโครงการของสถานศึกษา

16. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างยุติธรรม

17. ช่วยเหลือครูในการพัฒนาระบบงานเพื่อให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนสอน ให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความประพฤติดี มีลักษณะนิสัยที่ดี และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

กลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในเรื่องที่ขอบข่ายของงานวิชาการ จะมีลักษณะครอบคลุมเนื้อหา 9 ประการ ซึ่งหากวิเคราะห์ในประเด็นของกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิชาการอาจสรุปได้ในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงกลุ่มบุคลากรในสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเนื้อหาตามขอบข่ายงานวิชาการ

ที่	เนื้อหาตามขอบข่ายงานวิชาการ	บุคลากรในสถานศึกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
1	งานหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ทีมงานบริหารหลักสูตร ทีมงานครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
2	งานจัดการเรียนการสอน	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา ทีมงานจัดการเรียนการสอน ครูทุกคน ผู้เรียนทุกคน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชน สถานประกอบการ ศูนย์บริหารการเรียนรู้ในชุมชน
3	งานการประเมินผล การเรียน	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา ทีมงานประเมินผลการเรียน ครูทุกคน ผู้เรียนทุกคน
4	งานการบริหารการนิเทศ ภายในสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา ทีมงานวิชาการ ครูทุกคน
5	งานพัฒนาบุคลากรทาง วิชาการ	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสถานศึกษา ทีมงานวิชาการ ครูทุกคน วิทยากรผู้มีความรู้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญจากภายนอก

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	เนื้องานตามขอบข่าย งานวิชาการ	บุคลากรในสถานศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
6	งานการวิจัยและพัฒนา	1. ผู้บริหารสถานศึกษา 2. ทีมงานครูฝ่ายวิจัยและพัฒนา 3. ครูบางคน 4. นักเรียนบางกลุ่ม
7	งานการบริหารโครงการ ทางวิชาการอื่น ๆ	1. ผู้บริหารสถานศึกษา 2. ทีมงานครูฝ่ายบริหารโครงการ 3. ครูส่วนใหญ่ 4. นักเรียนแยกเป็นรายกลุ่ม 5. เครือข่ายผู้ปกครอง 6. ชุมชน
8	งานการบริหารระบบ ข้อมูลและสารสนเทศทาง วิชาการ	1. ผู้บริหารสถานศึกษา 2. ทีมงานครูฝ่ายวิชาการ 3. ทีมงานครูฝ่ายแผนงาน 4. ครูทุกคน 5. นักเรียนทุกคน
9	งานการบริหารการ ประเมินผลงานทาง วิชาการของสถานศึกษา	1. ผู้บริหารสถานศึกษา 2. ทีมงานครูฝ่ายประเมินผล

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า ขอบข่ายของงานวิชาการทั้ง 9 ประการ ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้กำหนดทิศทางการงานวิชาการ ทำหน้าที่เป็นผู้นำเป็นนักวางแผน นักจัดองค์กร ผู้ประสานงาน ผู้แก้ไขความขัดแย้ง ผู้แก้ปัญหา ผู้จัดระบบงาน ผู้บริหารการเรียน การสอน นักบริหารงานบุคลากรและทรัพยากร รวมทั้งเป็นนักประเมินผลไปด้วยในเวลา เดียวกัน

ความมุ่งหมายของการบริหารงานวิชาการ

สถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู-อาจารย์ และคณะกรรมการสถานศึกษา ของแต่ละสถานศึกษาจะต้องศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อตระหนักรู้ ความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2. เป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข มีคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก ได้แก่ มีสุขภาพกาย และจิตใจที่ดี ได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเองสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ รู้ทันโลก รวมทั้งมีความสามารถในการใช้แหล่งความรู้ และสื่อต่างๆ

3. เพื่อพัฒนาตนเองได้ สามารถปรับตัวได้ มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี เข้าใจและเคารพในธรรมชาติสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบ เข้าใจ ยอมรับ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สามารถแก้ปัญหาได้โดยสันติวิธี ดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจาสุจริต และเมโนสุจริต มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของคนไทย มีความภูมิใจในชนชาติไทยรักแผ่นดินไทย และปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย มีจิตอาสา

โดยสรุป การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จะดำเนินไปสำเร็จบรรลุความมุ่งหมาย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นั้น องค์ประกอบสำคัญของการดำเนินงานได้สำเร็จเพียงใด ในระดับใดหรือไม่ขึ้นอยู่กับเป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการนำ หลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมรับรู้ ร่วมประทับใจ ร่วมควบคุมตรวจสอบ และร่วมประเมินผลเพื่อ การพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดไป

หลักการบริหารงานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 7) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการนั้น มีหลักการบริหารคือ

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึงการได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่ม การลงทุน นั่นคือ นักเรียนนักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ล่าช้าออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึงผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียนนักศึกษาที่มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ ทักษะคุณภาพ และการจัดการได้

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักของสถานศึกษาและมีขอบข่ายค่อนข้าง กว้างขวางหลักการบริหารงานวิชาการจะแบ่งเป็นขั้นตอนของกระบวนการการบริหารงาน วิชาการ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2553, หน้า 5) ดังนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการจะเป็นการกำหนดนโยบายและวางแผนงานด้านวิชาการ โดยมีส่วนต่อไปนี้

- 1.1 จัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 1.2 จัดสภาพงานวิชาการและวิธีการทำงาน
- 1.3 จัดครูอาจารย์เข้าสอน
- 1.4 จัดทำโครงการสอน
- 1.5 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 1.6 จัดตารางสอน
- 1.7 ปฐมนิเทศนักเรียน
- 1.8 การลงทะเบียนเรียน

2. ขั้นตอนดำเนินงานเป็นขั้นที่จัดดำเนินงาน รวมทั้งการควบคุมดูแลให้ปฏิบัติตาม แผนที่วางไว้ให้

2.1 การดำเนินงานการสอนตามหลักสูตร โดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตาม โครงการสอนแต่ละวิชา เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

2.2 การดำเนินเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ ได้แก่ การจัด โครงการสอนซ่อมเสริม โครงการส่งเสริมเด็กเรียนดี โครงการส่งเสริมการค้นคว้าด้วยตนเอง การจัดชุมนุมต่าง ๆ ลูกเสือและเนตรนารี มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตลอดจนงานให้ คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า

2.3 งานเกี่ยวกับการบริการ การส่งเสริมให้มีการให้บริการเกี่ยวกับสื่อการสอน เพื่อช่วยเหลือครู ในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการจัดรวบรวมเอกสารคำสอน คู่มือครู รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่ การจัดหาอุปกรณ์ เป็นต้น

3. ขั้นส่งเสริมและติดตามผลด้านวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม ปรับปรุงพัฒนา และประเมินผลงานด้านวิชาการดังนี้

- 3.1 ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ

3.2 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามแนวทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมาย และนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียน และสามารถนำไปปฏิบัติได้

3.3 ริเริ่มและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการ

3.4 จัดบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา เช่นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการ

3.5 จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ

3.6 จัดตั้งคณะกรรมการทางวิชาการขึ้น ลักษณะขณะอาจจัดรวมกันเป็นคณะครูในแผนกเดียวกัน มาร่วมกันทำงานแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3.7 ส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมหรือชมรมทางวิชาการ เพื่อจัดกิจกรรมและเผยแพร่ทางด้านวิชาการ

3.8 ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรม เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ

3.9 ส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2550, หน้า 26) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ต้องอาศัยหลักการและวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. ยึดหลักในสถานศึกษามาจัดทำหลักสูตรการศึกษาให้เป็น ไปตามกรอบ หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชน และสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครูผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนร่วมด้วย

2. มุ่งส่งเสริมการศึกษามาให้จัดการกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งสร้างเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้

4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้และสามารถตรวจสอบคุณภาพการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น

5. มุ่งส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญของสถานศึกษา ควรยึดหลักการบริหารงานวิชาการดังนี้

1. สถานศึกษาต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลักที่สำคัญของงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน และการจัดประเมินผลการเรียนการสอน

2. สถานศึกษาต้องมีกลไกควบคุมมาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาทางวิชาการจะได้มีทิศทางพัฒนางานวิชาการอย่างชัดเจน และไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก

3. สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. สถานศึกษาต้องมีโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจนมีการกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมของผู้ปฏิบัติงาน

5. สถานศึกษาต้องมีการประเมินติดตามผลการปฏิบัติงานทางวิชาการเพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ และนำผลที่ได้มาปรับปรุงวางแผนงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. สถานศึกษาต้องมีเครือข่ายการประสานงานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน

7. สถานศึกษาต้องสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

กระบวนการ และเทคนิคการบริหารงานวิชาการ ตามแนวคิดการบริหาร โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน และการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การศึกษาให้เข้าใจกระบวนการ และเทคนิคการบริหารงานวิชาการตามแนวคิด ของการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน และการบริหารแบบมีส่วนร่วมนี้ ควรศึกษาสาระที่เป็นองค์ประกอบ ดังนี้

1. หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

2. ความหมายของสถานศึกษา

3. ภารกิจของสถานศึกษา

4. แนวคิดการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน และการบริหารแบบมีส่วนร่วม รายละเอียด มีดังต่อไปนี้

1. หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติฯ กล่าวถึงเหตุผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. วันที่ 19 สิงหาคม 2542) ฉบับที่ 1 เป็นผลมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่กำหนดให้

1.1 รัฐบาลต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม

1.2 การปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

1.3 สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง

1.4 สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่างๆ

1.5 การจัดการการศึกษาวិทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ

1.6 การพัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

1.7 การจัดการศึกษาของรัฐให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่น และเอกชนตามที่กฎหมายบัญญัติ

2. ความหมายของสถานศึกษา ตามที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนของรัฐหรือเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจัง เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ มีบุคลากรวิชาชีพรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา เรียกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และมีครูเป็นบุคลากรวิชาชีพ ทำหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ

3. ภารกิจของสถานศึกษา มีรายละเอียดที่ควรศึกษาและทำความเข้าใจ ตามที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

3.1 บททั่วไป สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้ และคุณธรรม จัดกระบวนการเรียนรู้โดยมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง การส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้สากลตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิด

ริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเอง ยึดหลักการศึกษาดลอดชีวิต ให้สังคมมีส่วนร่วม และพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และยึดหลักการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันสังคมอื่น

3.2 แนวการจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาโดยยึดหลัก ผู้เรียนสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพโดยเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการในเรื่องความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์กับสังคม ความรู้/ทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการจัดการ การรักษา และการใช้ทรัพยากร/สิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬา ภูมิปัญญาไทย การประยุกต์ใช้ ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์และภาษา ความรู้และทักษะการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต

จัดกระบวนการเรียนรู้ ที่ประกอบด้วย เนื้อหาสาระและกิจกรรมตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน มีการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การแก้ปัญหา กิจกรรมเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่รู้ จัดการเรียนการสอนสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล และปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม คุณลักษณะอันพึงประสงค์สนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม/สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรอบรู้ และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลา/สถานที่ และร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนการจัดการประเมินผู้เรียนโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ในการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อ และนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบการพิจารณา

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระหลักสูตรส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาของชุมชน/สังคม/ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน พัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

3.3 การบริหารและการจัดการศึกษา ให้สถานศึกษามีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการงบประมาณ บริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป มีคณะกรรมการสถานศึกษาทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ ให้สถานศึกษาเอกชนมีความอิสระในการบริหารและการจัดการศึกษา โดยมีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพมาตรฐานจากรัฐ มีสถานะเป็นนิติบุคคล

และมีคณะกรรมการการบริหาร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครองและจัดการศึกษาได้ทุกระดับ/ทุกประเภท ตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

3.4 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน และถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา และจัดทำรายงานประจำปี ต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 5 ปี ให้ความร่วมมือในด้านการให้ข้อมูลที่เป็นเอกสารหลักฐาน และข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน ฯ กรณีที่ผลการประเมินไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ตามข้อเสนอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน ฯ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

3.5 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้สถานศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา

3.6 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ให้สถานศึกษาระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาจากบุคคล ครอบครัวชุมชน มีอำนาจในการปกครองดูแล บำรุงรักษาใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากร โดยคำนึงถึงคุณภาพ และความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา มีระบบการตรวจสอบติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักการศึกษา

3.7 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้รู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ดังนี้

มาตรา 63: สถานศึกษาใช้ประโยชน์จากการจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็น

มาตรา 65: สถานศึกษาพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการผลิต และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

มาตรา 66: สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4. แนวคิดการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานและการบริหารแบบมีส่วนร่วม จากมาตรา 39 และมาตรา 40 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด

การศึกษาไปยังสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และจัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนงานของสถานศึกษาด้านต่างๆ นั้น งานดังกล่าว ได้แก่ งานด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา จึงเป็นรูปแบบของการบริหารจัดการโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (School-Based Management-SBM) ที่มุ่งเน้นให้การบริหารสถานศึกษา การบริหารการจัดการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการในการสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

สิ่งสำคัญในกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานที่เด่นชัด คือ เน้นระบบการทำงานแบบมีส่วนร่วมที่บทบาทของผู้มีส่วนร่วมเป็นแบบหุ้นส่วนหรือเป็นผู้ร่วมหุ้น (Partner) เป็นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ ส่วนเสีย และรูปแบบการมีส่วนร่วมที่นิยมใช้กันมาก คือ การบริหารโดยคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปกครองและผู้แทนชุมชน ร่วมกันมีบทบาทในการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตอบสนองหรือให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง และตอบสนองชุมชนโดยตรงให้มากที่สุด

การบริหารสถานศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานจึงเป็นเรื่องที่เน้นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน เป็นการกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังสถานศึกษา โดยตรงเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นหลักสำคัญที่มีพื้นฐานความเชื่ออยู่ที่ว่าสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการตนเองได้ สถานศึกษามีอำนาจและต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา สถานศึกษาจะเป็นหน่วยปฏิบัติที่สามารถวิเคราะห์ปัญหา มีอำนาจมากขึ้นในการตัดสินใจและรับผิดชอบต่อตรงต่อการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร การเงินและการงบประมาณ ซึ่งต้องใช้ ระบบการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสำคัญเป็นการบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ

แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ประวัติความเป็นมา

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาที่รัฐกำหนดให้มีขึ้นตามความประสงค์ของคณะสงฆ์ โดยพระปรารภของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก (จวน อุฏฐายีมหาเถระ) ว่า “การศึกษาทางโลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้นตามความเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาพระปริยัติธรรม ก็จำเป็นต้องอนุวัตรไปตามความเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเห็นสมควรที่จะมีหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรม” ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ขึ้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2514 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2535 เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการจัดการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้น

ในปี พ.ศ. 2545 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ทำให้มีหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบงานคณะสงฆ์และพัฒนากิจการพระพุทธศาสนาโดยตรง คือ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งแยกมาจากกรมการศาสนา ดังนั้น เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีระเบียบควบคุมการดำเนินงานที่ชัดเจน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงได้ออกระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2546 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษาในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายศาสนจักรและฝ่ายบ้านเมือง กล่าวคือ ทางฝ่ายศาสนจักร ก็จะได้ศาสนทายาทที่ดี มีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมและพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง เป็นผู้ประพฤติดี ปฏิบัติชอบดำรงอยู่ในสมณธรรมสมควรแก่ภาวะ สามารถธำรงและสืบต่อพระพุทธศาสนาให้เจริญสถาพรต่อไป และถ้าหากพระภิกษุสามเณร เหล่านี้ลาสิกขาไปแล้ว ก็สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐได้ หรือเข้ารับราชการสร้างประโยชน์ให้ก้าวหน้าแก่ตนเองและบ้านเมืองสืบต่อไปด้วยเช่นกัน

ต่อมา โดยที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข (เพิ่มเติม) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 2 มาตรา 12 ว่า “นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง” และมาตรา 18 (2) กำหนดว่า “โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ

โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น” ดังนั้น จึงถือได้ว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งหนึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้เพื่อให้สอดคล้องกับข้อความในมาตรา 12 และมาตรา 18 (2) แห่งพระราชบัญญัตินี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วย สิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถาบันพระพุทธศาสนา พ.ศ. 2548 เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ

กาลต่อมา เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกฎกระทรวงดังกล่าว โดยมุ่งเน้นให้วัดที่จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะสงฆ์เป็นสำคัญ มหาเถรสมาคม จึงได้ออกประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2553 โดยกำหนดให้มีการบริหารจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากำหนดซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรฐาน แผนการจัดการศึกษา ให้คำแนะนำส่งเสริมการจัดการศึกษา และพิจารณาวินิจฉัย ขี้ขาดปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ มี สมเด็จพระวันรัต เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นรองประธานกรรมการ มีผู้แทนจากบุคคลและหน่วยงานสำคัญต่าง ๆ อาทิ ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการสำนักงานประถมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นคณะกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการกองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

รูปแบบการศึกษา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 ระดับ หรือ 2 ช่วงชั้น คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายจัดเป็นโรงเรียนในระบบเช่นเดียวกับรูปแบบโรงเรียนของรัฐและเอกชนทั่วไป โดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง 2560) ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 8 กลุ่มสาระ คือ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 5) สุขศึกษา และพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพ 8) ภาษาต่างประเทศ

และมีวิชาเฉพาะ ที่กำหนดให้นักเรียนคือพระภิกษุสามเณรต้องเรียนตามนโยบายของคณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม คือ วิชาภาษาบาลี และวิชาพระพุทธศาสนา (อันประกอบด้วยพุทธประวัติธรรมวินัย และศาสนปฏิบัติ) เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาหลักพระพุทธศาสนา

ในคัมภีร์พระไตรปิฎกสามารถนำไปเป็นเครื่องมือเผยแผ่พระพุทธศาสนา อันเป็นหน้าที่สำคัญ ของพระภิกษุสามเณร ในฐานะที่เป็นศาสนทายาทผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา

การบริหารจัดการศึกษา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จัดตั้งอยู่ในวัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ดิน ของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา จัดการศึกษาเฉพาะสำหรับพระภิกษุสามเณรเท่านั้น โรงเรียน จะได้รับการจัดตั้งได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตหรือเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม โดยสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้ออกใบอนุญาต แก่เจ้าอาวาสวัดที่ขอจัดตั้งโรงเรียน การบริหาร จัดการโรงเรียน เจ้าอาวาสวัดหรือพระภิกษุที่เจ้าอาวาสมอบหมายเป็นผู้จัดการและผู้จัดการ เป็นผู้คัดเลือกพระภิกษุผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการศึกษาพระ ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา รูปหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งจะดำเนินการ คัดเลือกพระภิกษุและคฤหัสถ์เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน

อัตลักษณ์ของโรงเรียน

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นอกจากจะจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังได้สนอง งานคณะสงฆ์ด้านการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกนักธรรมและบาลีอีกด้วย โดยได้จัดให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรนักธรรมและบาลีให้สอดคล้องกับนโยบายของ คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม ทั้งนี้ ในการประชุมมหาเถรสมาคม เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2555 ที่ประชุมมหาเถรสมาคมมีมติเห็นชอบให้ปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบ การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามคำสั่งประธานคณะกรรมการ การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ 1/2555 ลงวันที่ 19 เมษายน 2555 เรื่องการปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสอบผ่านธรรมสนามหลวงและบาลีสนามหลวงได้ โดยเพิ่มหน่วยกิตวิชาภาษาบาลี และวิชาพระพุทธศาสนา (พุทธประวัติ ธรรมวินัย และ ศาสนปฏิบัติ) ทั้งนี้ ผู้ที่จะจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ ต้องสอบได้นักธรรมชั้นตรี เป็นอย่างต่ำ และจะจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ ต้องสอบได้นักธรรมชั้นโท เป็นอย่างต่ำ (มติมหาเถรสมาคมที่ 388/2555)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ พบว่า มีผู้ศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องดังนี้

ภารุณี หอมรวง (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการใช้สื่อเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 27 คน ครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 27 คน และครูผู้สอน จำนวน 281 คน รวม 335 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .978 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ในแต่ละด้านตามวิธีการของเซฟเฟ่ โดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดังนี้ 1.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 1.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย 2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 2.1 จำแนกตามตำแหน่งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 2.2 จำแนกตามขนาด

ของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3.ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ปริศนา สีเงิน (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใน 7 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตามรายข้อ (Discrimination) ระหว่าง .37-.82 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าวิกฤตที่ (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยใช้ LSD (Least Significant Difference) ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิมลพรรณ กุลาสา, ฌภัสวรรณ ธนาพงษ์นันท์ และรังสรรค์ โฉมยา (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 17 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 623 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยสภาพปัจจุบัน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำนวน 302 คน โดยการกำหนดขนาดประชากรจากตารางเครซีและมอร์แกนทำการสุ่มตรวจด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ ได้แก่ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คนศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูวิชาการ จำนวน 3 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ 1.1 แบบสอบถามสภาพการบริหารงานสำหรับผู้บริหารมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .23 ถึง .71 โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 และ 1.2 แบบสอบถามสภาพการบริหารงานสำหรับครูผู้สอนมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .27 ถึง .80 โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97
- 1.3 แบบสัมภาษณ์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และ 1.4 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยข้อที่มีสภาพการบริหารงานได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 2. ครูผู้สอนมีความเห็นว่าสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด สองด้านอยู่ในระดับมาก 15 ด้าน โดยข้อที่มีสภาพการบริหารงานได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวองค์กรหน่วย สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 3. การศึกษาปัญหาการบริหารวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการ เช่น การเสนอแผนการสอน การจัดทำแผนการเรียนรู้อให้เป็นปัจจุบัน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเช่นสอนครูยังมีภาระงานอื่นที่มากทั้งงานวิชาการ งานบริหารทั่วไป งานงบประมาณ และการบริหารงานบุคคลและการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กเลือกเกือบทุกโรงเรียนยังขาดแคลน สื่อนวัตกรรมไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน 4. แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กจากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิสรุปได้ว่าแนวทางในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีความเหมาะสมและเป็นความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และประเด็นที่จะต้องดำเนินการ คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการปฏิบัติงานวิชาการ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับตัวชี้วัดและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามเป้าหมายและทิศทางของการศึกษา มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้รักการอ่าน การอ่านคล่องเขียนได้ ครูผู้สอนต้องแก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยและมีรายงานผลการนิเทศย้อนกลับเพื่อให้ครูผู้สอนได้การพัฒนาและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และสถานศึกษาต้องจัดโครงสร้างภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องหรือรองรับกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาชุมชนผู้ปกครองควรร่วมกันในการระดมทรัพยากรในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

สารินทร์ เขียมครอง (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านการจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและเสนอแนวทางการบริหาร

งานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท จำนวน 254 คน จากประชากรทั้งหมด 561 คน 13 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .98 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) นำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยการจัดสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในอันดับปานกลาง ซึ่งอันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดการหลักสูตรและอันดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการจัดการหลักสูตร สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและสอบถามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในชุมชนและท้องถิ่น 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ผู้เรียนตามคู่มือและนโยบายที่กำหนดและนำผลการวิเคราะห์มาจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม 3) ด้านการวัดผลประเมินผล สถานศึกษาควรจัดทำระเบียบข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา ประชุมชี้แจงให้ครูทุกคนมีความเข้าใจในเรื่องของการวัดผลประเมินผล และส่งเสริมให้ครูมีการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลาย 4) ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาควรจัดทำเอกสารคู่มือการนิเทศของสถานศึกษา มีการศึกษาดูงานด้านระบบการนิเทศภายใน และกำหนดหลักเกณฑ์ปฏิทินในการนิเทศอย่างชัดเจน 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบงานวิจัยของสถานศึกษา กำหนดนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียน และมีการติดตาม ตรวจสอบสรุปผล รายงานการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ผู้บริหารทราบ 6) ด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรจัดทำโครงการสนับสนุนให้ครูจัดหาและผลิตสื่อนวัตกรรม และครูผู้สอนควรจัดการผลิต และใช้สื่อนวัตกรรมให้ตรงตามจุดประสงค์ 7) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ

ดำเนินงานตามปฏิทินของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตรวจสอบประเมินผลระบบประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดเรียงการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 2. เพื่อศึกษาระดับของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 346 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .75 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้ร้อยละ 57 สร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 0.47 + 0.73(X_2) + 0.28(X_3) + 0.24(X_1) - 0.16(X_4) - 0.12(X_6)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.52(Z_2) + 0.32(Z_3) + 0.25(Z_1) - 0.16(Z_4) - 0.10(Z_6)$$

อุทัย ไทยกรรณ์ สุขแก้ว คำสอน และเกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์ (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 17 ด้าน ได้แก่ 1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2. การวางแผนงานด้านวิชาการ 3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9. การนิเทศการศึกษา 10. การแนะแนว 11. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา 12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 3. ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและ 4. เพื่อประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา การวิจัยมี 4 ขั้นตอนคือขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบโดยจัดทำโครงการสอนวิชาชีวในสถานศึกษาและประสานการจัดหลักสูตรจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษาในพื้นที่ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่า

เป็ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพการบริหรงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีภาระงาน 2. รูปแบบการบริหรงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) โครงสร้างการบริหรงานวิชาการ ได้แก่ องค์ประกอบของบุคลากรและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ 2) ภาระงานวิชาการ แบ่งเป็น 3 กลุ่มงาน ได้แก่ ภาระงานหลักภาระงานสนับสนุน และภาระงานส่งเสริม 3) กระบวนการบริหารจัดการ และ 4) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ โดยใช้การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ และการสร้างงานสร้างอาชีพให้กับนักเรียน 3. ชำราชากรครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานวิชาการตามรูปแบบการบริหรงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานวิชาการตามรูปแบบการบริหรงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4. รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และกระบวนการบริหรงานวิชาการมีประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

จิรารัตน์ กระจ่างดี (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษากลยุทธ์การบริหรงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้งหมด 6 ด้าน ซึ่งจำแนกได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัด ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหรงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพการบริหรงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสใน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ 2) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหรงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของสภาพการบริหรงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส วิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาโดยใช้โปรแกรม

สำเร็จรูปและการวิเคราะห์เนื้อหาแบบ (Content Analysis) โดยใช้ในการเขียนบรรยายผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้ 1. โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสภาพการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเรียงตามอันดับ พบว่า อันดับที่ 1 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อันดับที่ 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อันดับที่ 3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อันดับที่ 4 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อันดับที่ 5 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา อันดับที่ 6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ 2. ผลการพัฒนากลยุทธ์งานวิชาการทั้ง 6 ด้าน พบว่าสามารถนำมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์ ได้ด้านละ 3 กลยุทธ์ รวมทั้งหมด 18 กลยุทธ์

ดวงนภา เตปา (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านท่าวบุญเรืองอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 5 ด้าน ที่ต้องการพัฒนาซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบจัดการเรียนรู้อันดับที่ 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) ด้านการนิเทศการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านท่าวบุญเรือง 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติดี 3) เพื่อจัดทำคู่มือและประเมินคู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านท่าวบุญเรือง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ การประชุมกลุ่มย่อยโดยใช้ แบบวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านท่าวบุญเรือง จากนั้นใช้แบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีและใช้แบบประเมินคู่มือเพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านท่าวบุญเรือง ปัจจัยภายในองค์กรพบจุดอ่อน ได้แก่ โรงเรียนไม่มีคู่มือปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการ ครูไม่มีความเข้าใจในขอบข่ายงานด้านการบริหารงานวิชาการเบื้องต้น หลักสูตรสถานศึกษามีเนื้อหามากเกินไป ครูมีภาระงานนอกมากทำให้มีเวลาสอนน้อย จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนยังไม่บรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความต้องการพัฒนางานวิชาการในขอบข่ายงาน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้อันดับที่ 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา 2. แนวทางการบริหารงานวิชาการจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี ในวิชาการ 5 ด้าน

ดังนี้ 2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการวางแผนพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริมครูให้มีความรู้ในการวิเคราะห์หลักสูตรและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ครูต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้มีเทคนิควิธีการการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าสู่การเรียนการสอน 2.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ในการวัดผลและประเมินผลจากสภาพจริง ด้วยวิธีที่หลากหลายโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งเสริมครูให้พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ และจัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมีความเหมาะสมตรงกับความต้องการของครูและผู้เรียน 2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา มีการจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศภายในโดยกำหนดปฏิทินการนิเทศอย่างชัดเจน 3. ผลการหาประสิทธิภาพของคู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านท่าวบุญเรือง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้แก่ ภารุณี หอมรวง, 2558, บทคัดย่อ; ปรีศนา สีเงิน, 2559, บทคัดย่อ; พิมลพรรณ กุลาสา, ฅณัศวรณ ฅนาพงษ์อนันท์ และรังสรรค์ โฉมยา, 2560, บทคัดย่อ; สารินทร์ เอี่ยมครอง, 2561, บทคัดย่อ; อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์, 2561, บทคัดย่อ; จิรรัตน์ กระจำงดี, 2562, บทคัดย่อ; ดวงนภา เตปา, 2562, บทคัดย่อ; อุทัย ไทยกรรณ, สุขแก้ว คำสอน และเกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์, 2562, บทคัดย่อ; สามารถสังเคราะห์ตัวแปรการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 17 ด้าน ได้ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์ตัวแปรของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ที่	องค์ประกอบ การบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา	นักการศึกษา/นักวิจัย								จำนวน ความถี่
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1	การพัฒนาหรือการดำเนินการ เกี่ยวกับการให้ความเห็นการ พัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น			✓			✓			2
2	การวางแผนงานด้านวิชาการ			✓		✓	✓			3
3	การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา			✓		✓	✓			3
4	การพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
5	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓		✓		✓	6
6	การวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
7	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓		✓	✓		6
8	การพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้		✓	✓			✓	✓		4
9	การนิเทศการศึกษา			✓	✓	✓	✓		✓	5
10	การแนะแนว			✓			✓			2
11	การประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาและมาตรฐาน การศึกษา		✓	✓	✓	✓	✓	✓		6
12	การส่งเสริมชุมชนให้มีความ เข้มแข็งทางวิชาการ			✓			✓			2
13	การประสานความร่วมมือในการ พัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น			✓			✓			2
14	การส่งเสริมและสนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครั องค์กร หน่วยงานสถาน ประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา			✓			✓			2

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบ การบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา	นักการศึกษา/นักวิจัย								จำนวน ความถี่
		1	2	3	4	5	6	7	8	
15	การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา			✓			✓			2
16	การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ ในสถานศึกษา			✓			✓			2
17	การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
รวม		4	7	17	7	7	17	6	5	

หมายเหตุ: เกณฑ์ในการคัดเลือกตัวแปรองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา คือ ความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ซึ่งมีค่าความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป

หมายเลขอ้างอิงในตาราง

1. ภารุณี หอมรวง (2558, บทคัดย่อ)
2. ปริศนา สีเงิน (2559, บทคัดย่อ)
3. พิมลพรรณ กุลาสา , ฌภัสวรรณ ธนาพงษ์อนันท์, รังสรรค์ โฉมยา 2560
4. สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561, บทคัดย่อ)
5. อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2561, บทคัดย่อ)
6. อุทัย ไทยกรรณ์ สุขแก้ว คำสอน และเกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์ (2562, บทคัดย่อ)
7. จิรรัตน์ กระจ่างดี (2562, บทคัดย่อ)
8. ดวงนภา เตปา (2562, บทคัดย่อ)

จากตาราง 2 สรุปได้ว่า การสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จากนักการศึกษาและนักวิจัย จำนวน 8 ท่าน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกองค์ประกอบโดยใช้ความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ซึ่งมีค่าความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป ดังนั้น ตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาและนำมากำหนดเป็นองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมตามหัวข้อที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาค้นคว้ารวมทั้งสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและมิงานวิจัยสนับสนุนได้องค์ประกอบจำนวนทั้งสิ้น 8 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และ

ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 6) การนิเทศการศึกษา 7) การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา 8) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

Skilbeck (1984, p. 2) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง การวางแผน การออกแบบ การนำไปใช้และการประเมินผล การกำหนดการเรียนรู้ของนักเรียน ดำเนินการโดยสถานศึกษา เน้นการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ไม่ใช่กำหนดจากบุคคลภายนอก

Marsh and Molly (1990, p. 48) ให้ความหมายการพัฒนาหลักสูตรว่า 1. เป็นแผนงานที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ 2. เป็นสิ่งที่นำไปปฏิบัติได้จริงและมีผลเกิดขึ้นกับบุคคลที่เกี่ยวข้องจริง 3. เป็นประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ทั้ง 3 ข้อมีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อให้หลักสูตรได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น

Eggleston (1980, p. 7) ได้ให้ความหมายการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนว่า เป็นการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของนักเรียนในแต่ละโรงเรียน โดยมีการวางแผนนำไปใช้ และประเมินร่วมกัน มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและชุมชน เช่น บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เป็นพันธกิจร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน ครูได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ เป็นหลักสูตรที่โรงเรียนได้รับประโยชน์ โรงเรียนเป็นผู้ทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากกว่าเป็นเพียงเจ้าของหลักสูตร

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 28-29) ได้กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนว่า คือ พันธกิจหรือภาระหน้าที่ที่สถานศึกษาและชุมชนร่วมกันในการพัฒนา ผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ เป้าหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อให้ครูทุกคนนำไปออกแบบการเรียนการสอน มีการวางแผนร่วมกันทั้งสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่ครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษา ทุกด้านของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหมายถึง แผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกของโรงเรียน เพื่อกำหนดการเรียนรู้ของนักเรียน มีการวางแผนนำไปใช้และประเมินผลร่วมกัน

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

กรมสามัญศึกษา (2543, หน้า 9) กล่าวว่า ทักษะการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน คุณลักษณะของนักเรียนควรจะได้รับพัฒนา ทั้งด้านการพัฒนาคน การพัฒนา อาชีพ และการพัฒนาสังคมควบคู่กันไป ฉะนั้นทักษะจึงจำเป็นในการพัฒนาการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจึงเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะได้ศึกษาและนำไปใช้ให้เกิดเป็นวัฒนธรรม แห่งการพัฒนาวิชาชีพต่อไปสรุปได้ดังนี้

1. ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน การนำเข้าสู่บทเรียนจะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อครูผู้สอน สามารถนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนได้อย่างเหมาะสม หากเป็นการชมภาพยนตร์ การนำเข้าสู่ บทเรียนเปรียบเสมือนไตเติ้ล ซึ่งครูผู้สอนต้องอาศัยเทคนิค ชื่นเชิง และความรู้ด้านจิตวิทยา เกี่ยวกับเจตคติที่มีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของบุคคล

2. ทักษะการสั่งงาน หรือมอบหมายงาน การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางนั้น การปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง หรือกลุ่มของนักเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็น ฉะนั้น ทักษะการสั่งงานหรือมอบหมายงานจึงมีความจำเป็นสำหรับครู เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ ในจุดมุ่งหมายและขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการจำและการลืม การสื่อความหมายทางวาจาและการทบทวน ความเข้าใจ

3. ทักษะการสร้างสถานการณ์จำลอง เป็นวิธีที่ครูพยายามสร้างสถานการณ์หรือ บรรยากาศของเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งให้เหมือนจริง เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่า ได้อยู่ในสถานการณ์จริงเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการตื่นตัวต่อการทำกิจกรรมให้มากขึ้น ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ทางด้านจิตวิทยาเรื่องการเรียนรู้อย่างมีความหมาย แรงจูงใจและ การสร้างแรงจูงใจ

4. ทักษะการสรุปบทเรียน เป็นการสรุปสาระสำคัญของบทเรียน เพื่อให้รู้ว่า นักเรียนกำลังเรียนอะไร และนำความรู้ใหม่นี้ไปสัมพันธ์กับความรู้เดิมได้อย่างไร ซึ่งการสรุป บทเรียนนั้นครูอาจจะเป็นผู้สรุปก็ได้ โดยใช้หลายรูปแบบ เช่น การใช้คำถาม การใช้อุปกรณ์ การทดลองการสังเกต การใช้บทประพันธ์ความคิดเห็นร่วมกันของนักเรียน เป็นต้น

สรุปได้ว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ฝึกทักษะ กระบวนการคิดการเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติ จริง ส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นิเทศติดตามและส่งเสริมการพัฒนาครู เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ

3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

กมล ผู้ประเสริฐ (2545, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนการสอนรายวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอน
2. กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนและเตรียมการสร้างเครื่องมือและกำหนดวิธีการที่เป็นระบบ
3. การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนดไว้บันทึกผลการสอนสังเกตรวบรวมผลงานนักเรียน
4. การจัดทำหลักฐานการศึกษาตามที่กระทรวงกรมหน่วยงานต้นสังกัดกำหนด
5. นำผลการประเมินไปใช้แก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน
6. การกำหนดรูปแบบระยะเวลาการรายงานผลการเรียนการสอนทั้งแรงงานผู้ปกครองและรายงานผลของสถานศึกษาต่อสาธารณชนและหน่วยงานต้นสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 55-22) กล่าวว่าไว้ว่าการวัดผลและการประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาขาการเรียนการสอนและหน่วยการเรียนรู้ที่
3. ส่งเสริมให้ครูเน้นการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติงานและผลงาน
4. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นสถานประกอบการและอื่นๆตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
5. พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 189) กล่าวว่าไว้ว่าการวัดผลและประเมินผลมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษา ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับติดตามกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
2. เป็นเครื่องมือผลักดันหรือกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนภาษา

3. เป็นเครื่องมือนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เรียน

4. เสริมประสิทธิภาพการจัดการทั้งระบบเพื่อนำผลการประเมินมากำหนด ยุทธศาสตร์ต่อไป

สรุปได้ว่า การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง เป็นการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวัดผลแลประเมินผลของสถานศึกษา โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริงมีการเทียบโอนความรู้ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษา และสถานประกอบการอื่นตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ตลอดทั้งมีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และทันสมัยอยู่เสมอ

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2544, หน้า 1-5) กล่าวถึง การวิจัยและการพัฒนาทางการศึกษาตรงกับภาษาอังกฤษว่า Educational Research and Development (R&D) เป็นการพัฒนาการศึกษาโดยพื้นฐานการวิจัย (Research Based Educational Development) เป็นกลยุทธ์หรือวิธีการสำคัญวิธีหนึ่งที่ยอมรับใช้ในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาการศึกษา โดยเน้นหลักเหตุผลและตรรกวิทยา เป้าหมายหลักคือ ใช้เป็นกระบวนการในการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา (Educational Products) ซึ่งผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา หมายถึง (1) วัสดุครุภัณฑ์ทางการศึกษา อันได้แก่ หนังสือ แบบเรียน फिल्म สไลด์ เทปเสียง เทปโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ และ (2) วิธีการและกระบวนการทางการศึกษา เช่น ระบบการสอนและเทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ

บัญชา อึ้งสกุล (2558, บทคัดย่อ) กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (Educational Research and Development) เรียกย่อ ๆ ว่า R&D มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาผลงานการศึกษา เป็นวิธีการที่ได้ใช้กระบวนการพัฒนาและตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของผลงานการศึกษา ถือว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ในขณะที่ใช้ในการปรับปรุงการศึกษา

สรุปได้ว่า ด้านการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เพื่อมุ่งแสวงหานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ อย่างแท้จริง มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นระบบ มีการนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมาทดลองใช้แล้วพัฒนาและอาจมีการพัฒนาหลาย ๆ รอบ เพื่อให้ได้นวัตกรรมที่มีคุณภาพที่สุด หรือ กระบวนการศึกษาค้นคว้าแสวงหาวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา

คุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา มากกว่าการศึกษาหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ โดยอาจมีการพัฒนาหลาย ๆ รอบ เพื่อให้ได้นวัตกรรมที่ดีที่สุดมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 19–20) กล่าวว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ จะต้องจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ รวมทั้ง แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ให้หลากหลายเพื่อเอื้อต่อความสามารถพัฒนาตามธรรมชาติที่สอดคล้อง กับความถนัด และความสนใจ เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้ เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ และเป็นการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 12–13) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 25 กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริม การดำเนินงานและจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ หอศิลป์ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการแหล่งเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ โดยการจัดทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ ควรดำเนินการดังนี้

1. จัดประชุมครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชนหรือ ผู้นำท้องถิ่นเพื่อชี้แจงความจำเป็น

2. สสำรวจข้อมูลทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ โดยแบ่งออกเป็น

2.1 ทรัพยากรบุคคลภายในสถานศึกษาและชุมชน ว่าใครถนัดหรือมีความสามารถ ในด้านใด จัดทำแฟ้มข้อมูลบุคคลแยกเป็นหมวดหมู่ ตามความรู้ความสามารถพร้อมรายละเอียด ติดต่อประสานงาน

2.2 แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ สถานประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม โรงงานหัตถกรรม หัตถกรรมพื้นบ้านตามครัวเรือน เลือกลงไว้ในชุมชน จัดทำแฟ้มแยกเป็นหมวดหมู่ ตามลักษณะ แหล่งเรียนรู้

3. จัดประชุมทรัพยากรบุคคล เจ้าของกิจการแหล่งเรียนรู้ ชี้แจงวัตถุประสงค์และ ความจำเป็น

4. โรงเรียนและชุมชนจัดทำโครงการร่วมกัน

5. จัดทำเครือข่ายการเรียนรู้ ทั้งเครือข่ายบุคคลและเครือข่ายสถานศึกษา

6. ดำเนินกิจกรรมในแต่ละโครงการ จะต้องเป็นบรรยากาศแห่งพันธมิตร กัลยาณมิตร เริ่มต้นวางแผนร่วมกัน ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน สรุปและประเมินผลร่วมกัน โดยยุทธศาสตร์ CLIP ร้อยเป็นองค์รวม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 243) กล่าวว่า ห้องสมุดมีความสำคัญต่อสถานศึกษาเพราะเป็นศูนย์รวมของหนังสือและสื่อที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ ที่นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนครู อาจารย์ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษาเป็นแหล่งความรู้และข่าวสารใช้เป็นที่ค้นคว้าและพักผ่อนหย่อนใจของผู้ใช้ห้องสมุด ห้องสมุดสามารถจัดบริการได้ ทั้งในด้านการยืมหนังสือ แนะนำการใช้ห้องสมุด แนะนำการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการจัดนิทรรศการหรือโครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ห้องสมุด การจัดและดำเนินการห้องสมุดควรพิจารณาถึงงานประชาสัมพันธ์ห้องสมุด ควรมีการจัดระบบและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่าภายในสถานศึกษา สำนักงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 23-24) กล่าวไว้ว่าการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ มีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. สำรวจการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง
2. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
3. จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน
4. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

สรุปได้ว่า ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อทำการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา องค์กรครอบครัวและบุคคลในชุมชน เพื่อพัฒนาและใช้ร่วมกันตลอดทั้งการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาของท้องถิ่น

6. ด้านการนิเทศการศึกษา

Spears (1967) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยการทำงานร่วมกับบุคคล

ที่เกี่ยวข้องกับการนี้ เป็นกระบวนการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู และมุ่งหวังที่จะช่วยเหลือครู เพื่อให้ครูได้ช่วยตนเองได้

Good (1973) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า เป็นความพยายามของผู้ทำหน้าที่นิเทศที่จะช่วยในการให้คำแนะนำแก่ครู หรือผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้สามารถปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น ช่วยให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในด้านอาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู

Harris (1975) ได้กล่าวถึงความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง สิ่งที่เป็นบุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะคงไว้ หรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการดำเนินการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนานักเรียนด้วย

Marks and Stoops (1978) ได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาว่า คุณค่าของการนิเทศการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนานักเรียนด้วย

ชาญชัย อาจิณสมอาจารย์ (2553) ได้ให้คำจำกัดความว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการสร้างสรรค์ ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำและการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียน เพื่อการปรับปรุงตัวเขาเอง และสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์

สันต์ ธรรมบำรุง (2557) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือ การแนะนำการชี้แจง การบริการ การปรับปรุงที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ในการที่จะส่งเสริมให้ครูปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง การแนะนำเพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาระบบจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การนิเทศการศึกษาจึงเป็นกระบวนการในการแนะนำช่วยเหลือ ครู ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศนั้นอยู่บนหลักการของประชาธิปไตย ได้แก่ การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

7. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

Worthen, Sanders and Fitzpatric (1997) กล่าวถึงความสำคัญในการประเมินทางการศึกษา โดยสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. สามารถตัดสินคุณค่าสิ่งนั้นๆ ได้อย่างเหมาะสม
2. สามารถทำให้อธิบายเรื่องหรือประเด็นในสิ่งที่ประเมินได้

3. สามารถทำให้อธิบายบริบทของ สิ่งที่เหมาะสมได้
4. ให้เกิดข้อสรุปความคาดหวังที่เหมาะสมและเกิดโครงสร้างความคิดจากสิ่งที่เหมาะสม
5. สามารถจำแนกและเลือกคำถามในการประเมินที่เหมาะสม รวมทั้งข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ต้องการ

สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างองค์กร เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด เพื่อบริการ การจัดการระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และการติดตาม ตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องโดยการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่น ในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติได้ให้ความหมายของการศึกษา และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 3-6) รัฐต้อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียนตำราหนังสือทาง วิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม ให้มีการพัฒนาบุคลากร ทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะ ในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีสิทธิ ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาใน โอกาสแรกๆ ที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สมิทธิ โพธิ์เจริญ (2553, หน้า 7) ได้กล่าวว่า สื่อการศึกษา หมายถึง วัสดุที่เสนอ เนื้อหาสาระความรู้แก่ผู้รับ ช่วยอำนวยความสะดวกในการให้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ อาจเป็นสื่อที่ให้สารสนเทศในตัวเอง หรืออาจเป็นเครื่องมือ อุปกรณ์ในการนำเสนอการเรียน การสอนในชั้นเรียนการบริการสารสนเทศในห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศจำเป็นต้องมี การเปลี่ยนแปลง เทคนิค วิธีการ ให้ทันกับความก้าวหน้าและวิทยาการของโลก ซึ่งผู้สอนจำเป็นต้องใช้สื่อการศึกษาสื่อการสอนเข้ามาช่วย และผู้เรียนอาศัยสื่อเพื่อการเรียนรู้

ค้นคว้าด้วยตนเองได้ เป็นเครื่องเสริมให้สามารถรับรู้ได้ทัดเทียมกับผู้อื่น เพิ่มทักษะการศึกษา และสามารถสนองตอบต่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างของผู้สอนและผู้เรียน

สุดนภา บำรุง (2554, หน้า 18) กล่าวว่า สื่อ หมายถึง สื่อต่าง ๆ ที่นำความรู้ไปคู่ผู้เรียน หรือช่องทาง หรือเครื่องมือที่ช่วยให้สารอากัษผ่าน อาจอยู่ในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ (Printed Media) หรือสื่อไม่ตีพิมพ์ (Non- Printed Media) ก็ได้ สื่อที่ไม่ใช้สิ่งพิมพ์จะหมายถึง วัสดุ เครื่องมืออุปกรณ์ และวิธีการทางโสตทัศนศึกษา รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสามารถเรียกรวม ๆ ว่าโสตทัศนอุปกรณ์ (Audiovisual Aids) คำว่า โสตทัศนอุปกรณ์ในภาษาอังกฤษ มีใช้กันอยู่หลายคำ เช่น Non-printer Materials Audiovisual Materials Audiovisual Media Non-printer Media เป็นต้น ซึ่งคำเหล่านี้ส่วนให้ผู้มีความหมายคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เป็นสื่อหรือวัสดุที่ต้องใช้โดยผ่านประสาทสัมผัสทางหูและตา

Good (1973, p. 15) ได้กล่าวว่า “เทคโนโลยีการศึกษา” หมายถึง การนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ เพื่อการออกแบบ และส่งเสริมระบบการเรียนการสอน โดยเน้นที่วัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่สามารถวัดได้อย่างถูกต้องแน่นอน มีการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน มากกว่าที่จะยึดเนื้อหาวิชา มีการใช้การศึกษาเชิงปฏิบัติ โดยผ่านการวิเคราะห์และการใช้เครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์ รวมถึงเทคนิคการสอนโดยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการสอนต่าง ๆ ในลักษณะของสื่อประสม และการศึกษาด้วยตนเอง

Gane and Briggs (1974, p. 26) กล่าวว่า เทคโนโลยีการศึกษา พัฒนาจากการออกแบบการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมศาสตร์ ทฤษฎีการเรียนรู้ เทคโนโลยีด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ และความสนใจในเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

Good (1963, p. 18) กล่าวว่า เทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง การประยุกต์หลักการทางวิทยาศาสตร์ และเครื่องมือของระบบการสอนเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน

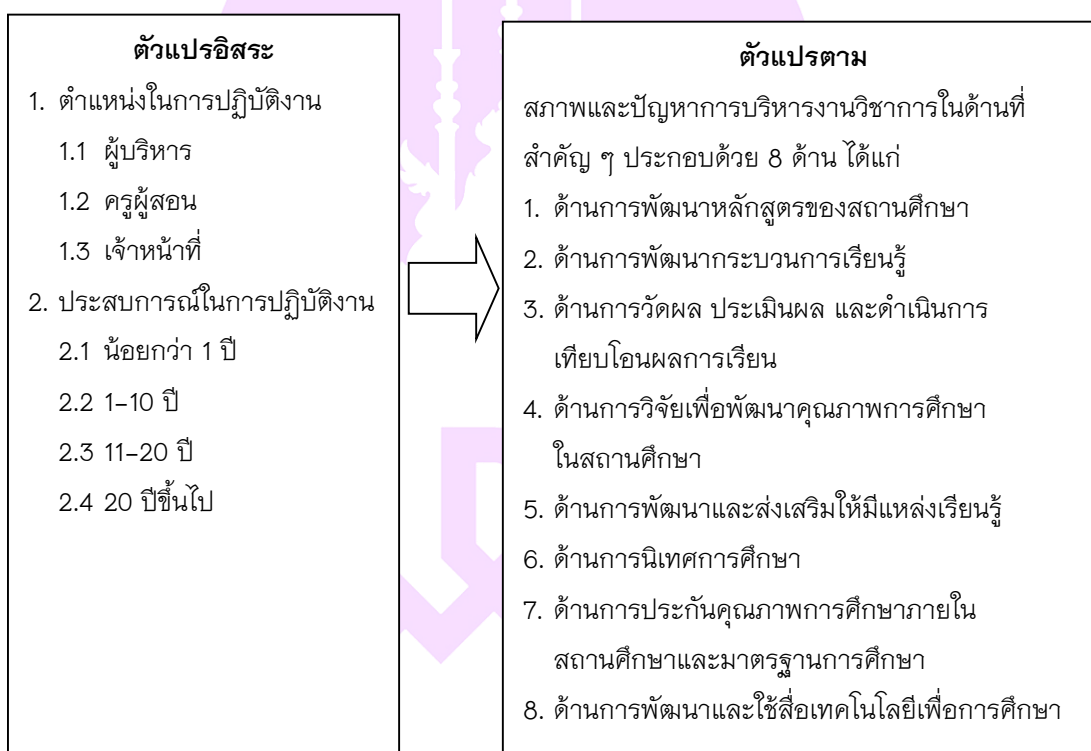
Good (1973, p. 9) กล่าวว่าเทคโนโลยีการศึกษาหมายถึง การนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อการออกแบบ และส่งเสริมระบบการเรียนการสอน โดยเน้นที่วัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่สามารถวัดได้อย่างถูกต้องแน่นอน มีการยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนมากกว่า ยึดเนื้อหาวิชา มีการใช้การศึกษาเชิงปฏิบัติโดยผ่านการวิเคราะห์และการใช้โสตทัศนอุปกรณ์รวมถึงเทคนิคการสอน โดยใช้คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อื่น ๆ

Heinic, Molenda and Russel (2000, p. 26) กล่าวว่า เทคโนโลยีการศึกษาเป็นการให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ให้ปฏิบัติได้ในรูปแบบของการเรียนการสอน อีกนัยหนึ่งก็คือ การให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ (ทั้งด้านยุทธวิธี และด้านเทคนิค) เพื่อแก้ปัญหาทางการสอน เป็นความพยายามสร้างการสอนให้มีประสิทธิภาพ

มากขึ้น โดยออกแบบดำเนินการและการประเมินผลการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานของทฤษฎีการศึกษาวิจัยในการเรียนและการสื่อสาร

สรุปได้ว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง เป็นการศึกษาวิเคราะห์การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 16 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 16 รูป ครูผู้สอน จำนวน 173 รูป/คน และเจ้าหน้าที่ จำนวน 40 รูป/คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 229 รูป/คน (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน, 2563)

2. กลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 16 แห่ง รวมทั้งสิ้น 229 รูป/คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) เทียบขนาดของประชากรที่จำนวน 230 รูป/คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 144 รูป/คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) นำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรในแต่ละสถานศึกษา และทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังตาราง 3-4

ตาราง 3 แสดงข้อมูลประชากรที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน	ขนาด ประชากร	ผู้บริหาร	ครู	เจ้าหน้าที่
1. โรงเรียนนันทบุรีวิทยา	37	1	28	8
2. โรงเรียนวัดปรางค์	19	1	15	3
3. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุงวิทยา	10	1	7	2
4. โรงเรียนวัดน้ำไคร้รัตนหทัยศึกษา	9	1	7	1
5. โรงเรียนวัดนาราบวิทยา	16	1	12	3
6. โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดนิโครธาราม	15	1	12	2
7. โรงเรียนพระปริยัติศาสนาพัฒนา วัดเมืองราม	10	1	9	0
8. โรงเรียนวัดบุญยืน	13	1	12	0
9. โรงเรียนวัดดอนมดคลสันติสุขวิทยา	13	1	11	1
10. โรงเรียนพระปริยัติธรรมมานุสาร์ณ วัดฟ้าสวรรค์	9	1	7	1
11. โรงเรียนวัดบ่อหลวงวิทยาธรรม	10	1	9	0
12. โรงเรียนเชียงกลางปริยัติศึกษา	11	1	8	2
13. โรงเรียนนันทจริมเขตศึกษา	12	1	10	1
14. โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดพระธาตุ แช่แห้ง	21	1	7	13
15. โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดภูเก็ด	14	1	11	2
16. โรงเรียนวัดป่าไผ่ภิตาราม	10	1	8	1
รวมทั้งสิ้น	229	16	173	40

ตาราง 4 แสดงข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน	ขนาด กลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหาร	ครู	เจ้าหน้าที่
1. โรงเรียนนันทบุรีวิทยา	30	1	24	5
2. โรงเรียนวัดปรางค์	15	1	13	1
3. โรงเรียนวัดราชบุรุษบำรุงวิทยา	6	1	4	1
4. โรงเรียนวัดน้ำไคร้รัตนหทัยศึกษา	6	1	4	1
5. โรงเรียนวัดนาราบวิทยา	8	1	6	1
6. โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดนิโครธาราม	8	1	6	1
7. โรงเรียนพระปริยัติศาสนาพัฒนา วัดเมืองราม	5	1	4	0
8. โรงเรียนวัดบุญยืน	7	1	6	0
9. โรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุขวิทยา	7	1	5	1
10. โรงเรียนพระปริยัติธรรมมานุสารณ์ วัดฟ้าสวรรค์	6	1	4	1
11. โรงเรียนวัดบ่อหลวงวิทยาธรรม	5	1	4	0
12. โรงเรียนเขียงกลางปริยัติศึกษา	6	1	4	1
13. โรงเรียนนันทจริมเขตศึกษา	6	1	4	1
14. โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดพระธาตุแช่แห้ง	17	1	5	11
15. โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดภูเก็ด	7	1	5	1
16. โรงเรียนวัดป่าไผ่ภิตาราม	5	1	3	1
รวมทั้งสิ้น	144	16	101	27

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ใน 8 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการทำการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 6) ด้านการนิเทศการศึกษา 7) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา 8) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้องเกี่ยวกับเรื่องการบริหารงานวิชาการ เพื่อกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะและนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการ

2.3 สร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่รวบรวมทั้งหมดให้สอดคล้องกับเนื้อหาแล้วนำมาสร้างแบบสอบถาม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไขเนื้อหาและการใช้ภาษา ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ดังนี้

2.4.1 พระครูสิรินันทวิทย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนนันทบุรีวิทยา วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร (กศ.ม. การบริหารการศึกษา)

2.4.2 นายณัฐกร จิรภัคพงศ์ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน (กศ.ม. การบริหารการศึกษา)

2.4.3 ดร.วัชระ จตุพร อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา จังหวัดพะเยา (ค.ด. บริหารการศึกษา)

2.5 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้

โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67–1.00 และแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความตรงตามเนื้อหา รวมถึงการใช้ภาษา

2.6 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรในโรงเรียนพุทธโกศวิทยาชัยวัฒน์ จำนวน 30 รูป/คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ของระดับสภาพการบริหารงานวิชาการได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

2.8 ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ไปขออนุญาตจากประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับด้วยตนเอง โดยการนัดหมายกำหนดการเก็บรวบรวมแบบสอบถามใช้ระยะเวลา 15–20 วัน
3. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 144 ชุด ได้รับกลับคืนมา 144 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ วิเคราะห์โดยใช้หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จัดลำดับความคิดเห็น โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวม นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย โดยเกณฑ์การให้คะแนนจากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ได้กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ระดับสภาพและปัญหามากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ระดับสภาพและปัญหามาก

คะแนน 3 หมายถึง ระดับสภาพและปัญหาปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ระดับสภาพและปัญหาน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ระดับสภาพและปัญหาน้อยที่สุด

และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, หน้า 69)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50–5.00 หมายถึง มีสภาพและปัญหา อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50–4.49 หมายถึง มีสภาพและปัญหา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50–3.49 หมายถึง มีสภาพและปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50–2.49 หมายถึง มีสภาพและปัญหา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.49 หมายถึง มีสภาพและปัญหา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยใช้ค่าเอฟ (F-test)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

2.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2.3 สถิติพื้นฐานและทดสอบสมมติฐาน

2.3.1 ค่าความถี่ (Frequency Distributions)

2.3.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.3.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3.5 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ครั้งนี้โดยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในปฏิบัติงาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน		
1) ผู้บริหาร	16	11.10
2) ครู	101	70.10
3) เจ้าหน้าที่	27	18.80
รวม	144	100
2. ประสบการณ์การทำงาน		
1) น้อยกว่า 1 ปี	20	13.90
2) 1-10 ปี	81	56.20
3) 11-20 ปี	32	22.20
4) 20 ปี ขึ้นไป	11	7.60
รวม	144	100

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในด้านตำแหน่งในการปฏิบัติงาน พบว่า ตำแหน่งครูผู้สอนมากที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 70.10 รองลงมาตำแหน่งเจ้าหน้าที่ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 และน้อยที่สุดตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 และด้านประสบการณ์การทำงาน พบว่าประสบการณ์การทำงาน มากที่สุด คือ 1-10 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 56.20 รองลงมาประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20 ประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90 และน้อยที่สุดประสบการณ์การทำงาน 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.63

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับสภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในภาพรวม

สภาพการบริหารงานวิชาการ	n = 144		ระดับ สภาพการบริหาร
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.58	0.45	มากที่สุด
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.51	0.47	มากที่สุด
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	4.53	0.42	มากที่สุด
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา	4.53	0.40	มากที่สุด
5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	4.51	0.48	มากที่สุด
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.53	0.38	มากที่สุด
7. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา	4.51	0.48	มากที่สุด
8. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.52	0.40	มากที่สุด
รวม	4.53	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยในภาพรวม สภาพการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.58$) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.53$) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.53$) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.53$) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.52$) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.51$) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.51$) และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.51$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในภาพรวม

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	n = 144		ระดับ ปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	1.41	0.45	น้อยที่สุด
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	1.48	0.47	น้อยที่สุด
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	1.46	0.42	น้อยที่สุด
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	1.48	0.48	น้อยที่สุด
5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	1.46	0.40	น้อยที่สุด
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	1.46	0.38	น้อยที่สุด
7. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา	1.48	0.48	น้อยที่สุด
8. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	1.47	0.40	น้อยที่สุด
รวม	1.46	0.22	น้อยที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยรวมรายด้าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปมาก ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.41$) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 1.46$) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 1.46$) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 1.47$) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ ($\bar{X} = 1.48$) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 1.48$) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.48$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	n = 144		ระดับสภาพการบริหาร
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.60	0.57	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีการจัดทำแผนประสพการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.60	0.57	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร และแผนประสพการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อกำหนดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.58	0.57	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีการวางแผนการนำหลักสูตรและแผนประสพการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนไปใช้และประเมินผลร่วมกัน	4.56	0.57	มากที่สุด
รวม	4.58	0.45	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ในภาพรวมสภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.60–4.56 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนและโรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร และแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อกำหนดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการวางแผนการนำหลักสูตร และแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนไปใช้และประเมินผลร่วมกัน ($\bar{X} = 4.56$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	n = 144		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	1.40	0.57	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนมีการจัดทำแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	1.40	0.57	น้อยที่สุด
3. โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร และแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อกำหนดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1.42	0.57	น้อยที่สุด
4. โรงเรียนมีการวางแผนการนำหลักสูตร และแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนไปใช้และประเมินผลร่วมกัน	1.44	0.57	น้อยที่สุด
รวม	1.41	0.45	น้อยที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.44–1.40 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการวางแผนการนำหลักสูตร และแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนไปใช้และประเมินผลร่วมกัน ($\bar{X} = 1.44$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร และแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อกำหนดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 1.42$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนและโรงเรียนมีการจัดทำแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 1.40$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	n = 144		ระดับ สภาพการบริหาร
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ	4.51	0.60	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหา จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง	4.49	0.61	มาก
3. โรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.49	0.64	มาก
4. โรงเรียนมีกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	4.56	0.61	มากที่สุด

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	n = 144		ระดับ สภาพการบริหาร
	$\bar{X}$	S.D.	
5. โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.51	0.60	มากที่สุด
6. โรงเรียนมีการนิเทศติดตามและส่งเสริม การพัฒนาครู เพื่อการพัฒนาการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง	4.50	0.63	มากที่สุด
รวม	4.51	0.47	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ในภาพรวมสภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก โดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 4.56-4.49 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาคือ โรงเรียน มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจและโรงเรียนมีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.51$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียน มีการฝึกทักษะกระบวนการคิดการเผชิญสถานการณ์และการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริงและโรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.49$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ	n = 144		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ปัญหา
1. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจ	1.49	0.60	น้อยสุด
2. โรงเรียนมีการฝึกทักษะกระบวนการคิดการเผชิญ สถานการณ์ และการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริง	1.51	0.61	น้อย
3. โรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านและ การเรียนรู้ออย่างต่อเนื่อง	1.51	0.64	น้อย
4. โรงเรียนมีกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	1.44	0.61	น้อยสุด
5. โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้อทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อสนับสนุน การเรียนรู้อของผู้เรียน	1.49	0.60	น้อยสุด
6. โรงเรียนมีการนิเทศติดตามและส่งเสริมการพัฒนา ครู เพื่อการพัฒนาระบบการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	1.50	0.63	น้อย
รวม	1.48	0.47	น้อยที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุดและน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51-1.44 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการฝึกทักษะกระบวนการคิดการเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริงการปฏิบัติจริง และโรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านและการเรียนรู้ออย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการนิเทศติดตามและส่งเสริมการพัฒนาครู เพื่อการพัฒนาระบบการเรียน

การสอนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 1.44$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	n = 144		ระดับสภาพการบริหาร
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน	4.57	0.56	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีการประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	4.52	0.59	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีการเทียบโอนความรู้ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษา และสถานประกอบการอื่นตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด	4.53	0.61	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และทันสมัยอยู่เสมอ	4.51	0.59	มากที่สุด
รวม	4.53	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.56) โรงเรียนมีการเทียบโอน

ความรู้ ประสิทธิภาพและผลการเรียนจากสถานศึกษา และสถานประกอบการอื่นตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.61) โรงเรียนมีการประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.59) และโรงเรียนมีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.42)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	n = 144		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน	1.43	0.56	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนมีการประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	1.48	0.59	น้อยที่สุด
3. โรงเรียนมีการเทียบโอนความรู้ ประสิทธิภาพและผลการเรียนจากสถานศึกษา และสถานประกอบการอื่นตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด	1.47	0.61	น้อยที่สุด
4. โรงเรียนมีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และทันสมัยอยู่เสมอ	1.49	0.59	น้อยที่สุด
รวม	1.46	0.42	น้อยที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.49-1.43 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{X} = 1.49$) รองลงมา คือ

โรงเรียนมีการประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ($\bar{X} = 1.48$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 1.43$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา	n = 144		ระดับ สภาพการบริหาร
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนมีการกำหนดกระบวนการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ของบุคลากรเพื่อมุ่งแสวงหานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ	4.50	0.64	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยของ สถานศึกษาที่เป็นระบบ	4.55	0.58	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีการนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมาทดลองใช้ แล้วพัฒนาเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่มีคุณภาพที่สุด	4.51	0.60	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีกระบวนการศึกษาค้นคว้าแสวงหา นวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.51	0.61	มากที่สุด
5. โรงเรียนมุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้เพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา มากกว่าการศึกษาหา คำตอบเพื่อการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
6. โรงเรียนมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อให้ได้นวัตกรรม ที่ดีที่สุดมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.55	0.57	มากที่สุด
รวม	4.53	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาในภาพรวมสภาพการบริหาร

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.60–4.50 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มากกว่าการศึกษา หาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยของ สถานศึกษาที่เป็นระบบและโรงเรียนมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่ดีที่สุดมาใช้ในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.55$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียน มีการกำหนดกระบวนการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ของบุคลากรเพื่อมุ่งแสวงหานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.49$)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา	n = 144		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ปัญหา
1. โรงเรียนมีการกำหนดกระบวนการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ของบุคลากรเพื่อมุ่งแสวงหานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ	1.50	0.64	น้อย
2. โรงเรียนมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยของสถานศึกษาที่เป็นระบบ	1.45	0.58	น้อยที่สุด
3. โรงเรียนมีการนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมาทดลองใช้แล้วพัฒนาเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่มีคุณภาพที่สุด	1.49	0.60	น้อยที่สุด
4. โรงเรียนมีกระบวนการศึกษาค้นคว้าแสวงหานวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ	1.49	0.66	น้อยที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา	n = 144		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ปัญหา
5. โรงเรียนมุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มากกว่าการศึกษาหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้	1.40	0.55	น้อยที่สุด
6. โรงเรียนมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่ดีที่สุดมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1.45	0.57	น้อยที่สุด
รวม	1.46	0.40	น้อยที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุดและน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50-1.40 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดกระบวนการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ของบุคลากรเพื่อมุ่งแสวงหานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ($\bar{X} = 1.50$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีกระบวนการศึกษา ค้นคว้าแสวงหานวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ และโรงเรียนมีการนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมาทดลองใช้แล้วพัฒนาเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่มีคุณภาพที่สุด ($\bar{X} = 1.49$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มากกว่าการศึกษาหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 1.40$)

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	n = 144		ระดับสภาพการบริหาร
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.51	0.60	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อทำการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้	4.49	0.61	มาก
3. โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับองค์กรครอบครัวและบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน	4.49	0.64	มาก
4. โรงเรียนมีการนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.56	0.61	มากที่สุด
รวม	4.51	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 16 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ในภาพรวมสภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.56-4.49 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.51$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อทำการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และโรงเรียนมีการประสานความร่วมมือระหว่าง

สถานศึกษากับองค์กรครอบครัวและบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาแห่งเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.49$)

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	n = 144		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ปัญหา
1. โรงเรียนมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1.49	0.63	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนมีพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อทำการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้	1.51	0.61	น้อย
3. โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับองค์กรครอบครัวและบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาแห่งเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน	1.51	0.64	น้อย
4. โรงเรียนมีการนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1.44	0.61	น้อยที่สุด
รวม	1.48	0.48	น้อยที่สุด

จากตาราง 17 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุดและน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51-1.44 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อทำการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และโรงเรียนมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับองค์กรครอบครัวและบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาแห่งเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{X} = 1.51$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.49$)

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.44$)

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	n = 144		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	สภาพการบริหาร
1. โรงเรียนมีการกระบวนกรให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการจัดการกระบวนกรเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้	4.52	0.59	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีในการให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.50	0.63	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีการนิเทศบนหลักการของประชาธิปไตย	4.56	0.56	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีการนิเทศที่ให้การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ	4.56	0.57	มากที่สุด
รวม	4.53	0.38	มากที่สุด

จากตาราง 18 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมสภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.56-4.50 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการนิเทศบนหลักการของประชาธิปไตยและโรงเรียนมีการนิเทศที่ให้การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการกระบวนกรให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการจัดการกระบวนกรเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้

($\bar{X} = 4.52$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีในการให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.50$)

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	n = 144		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนมีการกระบวนกรให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการจัดกระบวนกรเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้	1.48	0.59	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนมีในการให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.50	0.63	น้อย
3. โรงเรียนมีการนิเทศบนหลักการของประชาธิปไตย	1.44	0.56	น้อยที่สุด
4. โรงเรียนมีการนิเทศที่ให้การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ	1.44	0.57	น้อยที่สุด
รวม	1.46	0.38	น้อยที่สุด

จากตาราง 19 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุดและน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50-1.44 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีในการให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 1.50$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการกระบวนกรให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการจัดกระบวนกรเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ($\bar{X} = 1.48$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการนิเทศบนหลักการของประชาธิปไตย และโรงเรียนมีการนิเทศที่ให้การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ($\bar{X} = 1.44$)

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา	n = 144		ระดับ สภาพการบริหาร
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนมีการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.51	0.60	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างองค์กร เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด เพื่อรองรับ การจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามระบบ การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	4.49	0.61	มาก
3. โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบการประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิด การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	4.49	0.64	มาก
4. โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับ สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในเขตพื้นที่ การศึกษาเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.56	0.61	มากที่สุด
รวม	4.51	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 20 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ในภาพรวมสภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.56-4.49 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและ

มาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.51$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการติดตามตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและโรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างองค์กร เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด เพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.49$)

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษา	n = 144		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนมีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	1.49	0.60	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างองค์กร เกณฑ์การประเมิน และตัวชี้วัด เพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามระบบการประกัน คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	1.51	0.61	น้อย
3. โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบการประเมินคุณภาพ ภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	1.51	0.64	น้อย
4. โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและ หน่วยงานอื่นในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	1.44	0.61	น้อยที่สุด
รวม	1.48	0.48	น้อยที่สุด

จากตาราง 21 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ในภาพรวมสภาพการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุดและน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51-1.44 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

โรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างองค์กร เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด เพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและโรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 1.51$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 1.49$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 1.44$)

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	n = 144		ระดับสภาพการบริหาร
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	4.53	0.59	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษา	4.50	0.63	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	4.56	0.56	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีการพัฒนาให้ครูเกิดความรู้เพื่อนำไปผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด	4.51	0.61	มากที่สุด
รวม	4.52	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในภาพรวมสภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.56–4.50 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริม

และสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.53$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.50$)

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	n = 144		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	1.47	0.59	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษา	1.50	0.63	น้อย
3. โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	1.44	0.56	น้อยที่สุด
4. โรงเรียนมีการพัฒนาให้ครูเกิดความรู้เพื่อนำไปผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด	1.49	0.61	น้อยที่สุด
รวม	1.47	0.40	น้อยที่สุด

จากตาราง 23 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด และ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50-1.44 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.50$) รองลงมาคือ

โรงเรียนมีการพัฒนาให้ครูเกิดความรู้เพื่อนำไปผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ($\bar{X} = 1.49$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.44$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยจะทดสอบสมมติฐานความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปด้วย F-test โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ก็จะมีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ตำแหน่งในการปฏิบัติงานต่างกันมีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แตกต่างกัน

ตาราง 24 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	0.012	2	0.006	0.125	0.882
ภายในกลุ่ม	6.914	141	0.049		
รวม	6.926	143			

จากตาราง 24 พบว่า ตำแหน่งในการปฏิบัติงานต่างกันมีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 25 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

ตำแหน่ง ในการปฏิบัติงาน	ผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.54$)	ครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.53$)	เจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 4.51$)
ผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.54$)		0.128	0.324
ครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.53$)	-0.012		0.019
เจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 4.51$)	-0.324	-0.019	

จากตาราง 25 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ผู้บริหารกับครูผู้สอน ผู้บริหารกับเจ้าหน้าที่ และครูผู้สอนกับเจ้าหน้าที่

สมมติฐานที่ 2 ประสพการณ์ในการปฏิบัติงานต่างก็มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แตกต่างกัน

ตาราง 26 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	0.302	3	0.101	2.129	0.09
ภายในกลุ่ม	6.624	140	0.047		
รวม	6.926	143			

จากตาราง 26 พบว่า ประสพการณ์ในการปฏิบัติงานต่างก็มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 27 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เปรียบเทียบสภาพและ
ปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน	น้อยกว่า 1 ปี ($\bar{X} = 4.42$)	1-10 ปี ($\bar{X} = 4.55$)	11-20 ปี ($\bar{X} = 4.54$)	20 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.49$)
น้อยกว่า 1 ปี ($\bar{X} = 4.42$)		-0.132	-0.118	-0.067
1-10 ปี ($\bar{X} = 4.55$)	0.132		0.014	0.064
11-20 ปี ($\bar{X} = 4.54$)	0.118	-0.014		0.050
20 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.49$)	0.067	-0.064	-0.050	

จากตาราง 27 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เปรียบเทียบสภาพและ
ปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 คู่ ได้แก่ 1-10 ปีกับน้อยกว่า 1 ปี, 11-20 ปี
กับน้อยกว่า 1 ปี, 20 ปีขึ้นไปกับน้อยกว่า 1 ปี, 11-20 ปีกับ 1 – 10 ปี 20 ปีขึ้นไปกับ 11-20 ปี
และ 20 ปีขึ้นไปกับ 1-10 ปี

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และเพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน เจ้าหน้าที่ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 16 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 229 รูป/คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน เทียบขนาดของประชากรที่ 230 รูป/คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 144 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พบว่า

ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยภาพรวมมีสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับ

มากที่สุด ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีการจัดทำแผนประสพการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และโรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โรงเรียนมีการวางแผนการนำหลักสูตร และแผนประสพการณ์ หรือแผนการจัดการเรียนการสอนไปใช้และประเมินผลร่วมกัน โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร และแผนประสพการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อกำหนดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

1.2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับคามสนใจ โรงเรียนมีการฝึกทักษะกระบวนการคิดการเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง โรงเรียนมีการนิเทศติดตามและส่งเสริมการพัฒนาครู เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และโรงเรียนมีกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.3 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติที่

เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน โรงเรียนมีการเทียบโอนความรู้ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษา และสถานประกอบการอื่นตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด โรงเรียนมีการประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และโรงเรียนมีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และทันสมัยอยู่เสมอ

1.4 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่ดีที่สุดมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยของสถานศึกษาที่เป็นระบบ โรงเรียนมีการนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมาทดลองใช้แล้วพัฒนาเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่มีคุณภาพที่สุด โรงเรียนมุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มากกว่าการศึกษาหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีกระบวนการศึกษาค้นคว้า แสวงหานวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ และโรงเรียนมีการกำหนดกระบวนการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ของบุคลากรเพื่อมุ่งแสวงหานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ

1.5 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีการนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อทำการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับองค์กร ครอบครัวยุคและบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน

1.6 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการนิเทศ การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีการกระบวนการให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูปรับปรุงและ พัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โรงเรียนมีการให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นิเทศ โรงเรียนมีการนิเทศบนหลักการของประชาธิปไตย และโรงเรียนมีการนิเทศที่ให้การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการ

1.7 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โรงเรียนมีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างองค์กร เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด เพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

1.8 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีการพัฒนาให้ครูเกิดความรู้เพื่อนำไปผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และโรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

2. ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พบว่า

ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยภาพรวมมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด และด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

อยู่ในระดับน้อยที่สุด และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีการจัดทำแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และโรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร และแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อกำหนดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และโรงเรียนมีการวางแผนการนำหลักสูตร และแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนไปใช้ และประเมินผลร่วมกัน

2.2 ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับคามสนใจ โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนมีการนิเทศติดตามและส่งเสริมการพัฒนาครู เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการฝึกทักษะกระบวนการคิดการเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริง และโรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.3 ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผล และประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และทันสมัยอยู่เสมอ โรงเรียนมีการประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง โรงเรียนมีการเทียบโอนความรู้ ประสบการณ์และผลการเรียนจาก

สถานศึกษา และสถานประกอบการอื่นตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานกำหนดและโรงเรียนมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวัดผลและ
ประเมินผลอย่างชัดเจน

2.4 ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวิจัยเพื่อ
พัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้เพื่อ
พัฒนาคุณภาพการศึกษา มากกว่าการศึกษาหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีการพัฒนา
นวัตกรรมเพื่อให้ได้นวัตกรรม ที่ดีที่สุดมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนมีขั้นตอน
การดำเนินงานวิจัยของสถานศึกษาที่เป็นระบบ โรงเรียนมีการนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมา
ทดลองใช้แล้วพัฒนาเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่มีคุณภาพที่สุด โรงเรียนมีกระบวนการศึกษาค้นคว้า
แสวงหานวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ และ
โรงเรียนมีการกำหนดกระบวนการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ของบุคลากรเพื่อมุ่งแสวงหา
นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ

2.5 ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและ
ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีการนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้ในการ
จัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อใช้ในการ
จัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อทำการพัฒนา
ให้เกิดองค์ความรู้ โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับองค์กร
ครอบครัวและบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน

2.6 ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการนิเทศ
การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก
มากไปน้อย โรงเรียนมีการนิเทศบนหลักการของประชาธิปไตย และโรงเรียนมีการนิเทศที่
ให้การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการ โรงเรียนมีการกระบวนการให้ความช่วยเหลือ
แนะนำเพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุ
จุดมุ่งหมายที่วางไว้ โรงเรียนมีในการให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.7 ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โรงเรียนมีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างองค์กร เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด เพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

2.8 ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โรงเรียนมีการพัฒนาให้ครูเกิดความรู้เพื่อนำไปผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดและโรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษา

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

3.1 ตำแหน่งในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยการศึกษาระดับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษา พบว่า ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการนิเทศ การศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.1 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยรวมรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยสภาพการบริหารด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าวัฒนธรรมองค์กรในแต่ละสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติจะมีลักษณะการปฏิบัติงานของ ผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ โรงเรียนมีการพัฒนา เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และทันสมัยอยู่เสมอ มีการประเมินผล โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง มีการเทียบโอนความรู้ ประสบการณ์และผลการเรียนจาก สถานศึกษา และสถานประกอบการอื่นตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานกำหนด ที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แคนทรียามรณ อธิทิพย์ (2559, บทคัดย่อ) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มี นักเรียนต่างดาวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียน

1.2 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยรวมรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยสภาพ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ

มากที่สุด โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อกำหนด การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวางแผนการนำหลักสูตร หรือแผนการจัดการเรียน การสอนไปใช้และประเมินผลร่วมกัน จัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกัน ระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มโนรา อามาตย์ทัศน (บทคัดย่อ 2561) ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อ สภาพการบริหารวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุดทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้าน การพัฒนากระบวนการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยด้านการพัฒนาหลักสูตร ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ($\bar{X} = 2.91$) ในระดับมากที่สุด

1.3 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยรวมรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยสภาพ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด โรงเรียนมีกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยมีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน อีกทั้งมีการนิเทศติดตามและส่งเสริม การพัฒนาครู มีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านฝึกทักษะกระบวนการคิดการเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้อัตนึ่ง จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมลพรรณ กุลาสา, ณภัทรวรรณ ธนาพงษ์อนันท์ และรังสรรค์ โฉมยา (2560, บทคัดย่อ) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่สภาพการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน โดยข้อที่มีสภาพการบริหารงานได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ สุดคือด้านการจัดทำ ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ งานด้านวิชาการของสถานศึกษา

1.4 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยรวมรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดโดยสภาพ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โรงเรียนมีการกำหนดกระบวนการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ของ บุคลากรเพื่อมุ่งแสวงหานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ มุ่งเน้น การนำนวัตกรรมมาทดลองใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยของ สถานศึกษาที่เป็นระบบ และโรงเรียนมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่ดีที่สุดมาใช้

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชา พุ่มพวง (2559 บทคัดย่อ) ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

1.5 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดโดยสภาพ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับองค์กรครอบครัว และบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน มีพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อทำการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ นำองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณษา แสงจันทร์นวล, เกริกโกร แก้วล้วน, ชวนคิด มะเสนะ (2563 บทคัดย่อ) สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

1.6 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดโดยสภาพ ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โรงเรียนมีการนิเทศบนหลักการของประชาธิปไตย ให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศาสตรินทร์ อุ่นอินตะ (2558 บทคัดย่อ) ปัญหาการบริหารงานวิชาการพบว่าจำนวนผู้ตอบที่ระบุปัญหา ด้านการบริหารการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีปัญหามากที่สุด

1.7 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดโดยสภาพ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างองค์กร เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด เพื่อบริการจัดการระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายตามระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ

ภายในและมาตรฐานการศึกษา และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร อินพง (2558, บทคัดย่อ) จากการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

1.8 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยรวมรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดโดยสภาพด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน มีการพัฒนาให้ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ศักดิ์ จิตสอาด (2560, บทคัดย่อ) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1-2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 2.63$, S.D.= 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$, S.D.= 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน และน้อย 3 ด้าน เมื่อเรียงลำดับ ตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยจาก 3 อันดับแรก พบว่าด้านที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ด้าน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.16$, S.D.= 0.78)

2. ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พบว่า

ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยในภาพรวม พบว่าระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปมาก ดังนี้ ด้านการพัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนา

กระบวนการเรียนรู้ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

2.1 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีความตระหนักในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมีการวางแผนการนำหลักสูตร และแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนไปใช้ มีการพัฒนาหลักสูตร ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สูงสุด สอดคล้องกับ อาธิตะ เจ๊ะแหว (2558, บทคัดย่อ) ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและด้านการวัดผล และประเมินผลมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และด้านสื่อเทคโนโลยี การเรียนการสอนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีจำแนกตามตัวแปร อายุ ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันยกเว้น ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีความตระหนักในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน มีการประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับ ภูวนัย ปัฐพี (2559, หน้า 92) ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อยที่สุด

เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับ คือ การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน การส่งเสริมให้ครูศึกษางานวิจัยเพื่อนำผลมาปรับใช้กับการเรียนการสอน และการจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ยกเว้น การเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นและการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย โรงเรียนมีการนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อทำการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับองค์กรครอบครัวและบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน สอดคล้องกับ กฤติยาณี เควียงวงศ์ (2557, หน้า 112) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่เกิดขึ้นภายในห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนรู้ยังไม่ครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักสูตรอาเซียน ประกอบกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนต้องใช้งบประมาณมาก สถานศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับ จึงไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น

2.4 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีความตระหนักในการบริหารงานวิชาการ มีการนิเทศ ให้ความช่วยเหลือ แนะนำเพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับ พรรณทิพย์ เกษเจริญคุณ (2559, หน้า 88) ปัญหาการนิเทศงานวิชาการภายในของโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการ

จัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการปรับหลักสูตรหลายครั้ง ทำให้การวางแผนต้องมีการปรับตามหลักสูตรแกนกลาง ส่งผลต่อการประยุกต์ให้มีความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การออกแบบอาจไม่สามารถนำรูปแบบความรู้ทั้ง 2 แบบ มาใช้ร่วมกันอาจเกิดอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนและการจัดการเรียนการสอนเป็นเรื่องเฉพาะบุคคลที่ครูแต่ละคนมีวิธีการตามแบบฉบับของตนเอง การนิเทศภายในโรงเรียนจะพบปัญหาที่แตกต่างกันไป ในขณะที่เดียวกันก็จะมีทั้งข้อดี ข้อเสีย ในการเปรียบเทียบวิธีการที่แต่ละคนเลือกใช้และผู้บริหารขาดการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนเพื่อติดตาม ปรับปรุง แก้ไข ให้คำแนะนำการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

2.5 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีความตระหนักในการบริหารงานวิชาการ มีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีการพัฒนาให้ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด สอดคล้องกับ อมรรัตน์ จินดา (2559, บทคัดย่อ) สภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาโดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า ขนาดของสถานศึกษามีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน จะขาดบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างกัน สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่หรือใหญ่พิเศษ จะมีบุคลากรด้านนี้โดยตรง แต่สถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก ยังมีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.6 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีความตระหนักในการบริหารงานวิชาการ มีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน สอดคล้องกับ พิมลพรรณ

กุลาสา, ฌภัสววรรณ ธนาพงษ์อนันท์ และรังสรรค์ โฉมยา (2560) ปัญหาการบริหารงานวิชาการนั้นจะต้องศึกษาจากครูผู้ปฏิบัติงานวิชาการด้วย ซึ่งจะทำให้ทราบปัญหาได้ดี เพราะปัญหาในบางเรื่องนั้นเป็นเรื่องเล็กน้อยปฏิบัติแล้วเสร็จก็ไม่มีกรรายงานปัญหาให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ ผลการวิจัยที่พบว่า ปัญหาด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับปัญหาน้อยที่สุด

2.7 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีความตระหนักในการบริหารงานวิชาการ มีการกำหนดกระบวนการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ มุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยของสถานศึกษาที่เป็นระบบ สอดคล้องกับ ประภาพร แผลดสูงเนิน (2561, บทคัดย่อ) ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษารองลงมาคือด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาและด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.8 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ในภาพรวมปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีความตระหนักในการบริหารงานวิชาการ มีการจัดระบบโครงสร้างองค์กร เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด เพื่อบริการจัดการระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับ มยุรี ธานีโต (2561, บทคัดย่อ) ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

3.1 ตำแหน่งในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานแต่ละระดับ จะมีอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบแตกต่างกันตามโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขมิกา ครุโสภา (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร รองผู้บริหารฝ่ายงานวิชาการ หรือหัวหน้างานบริหารวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและสังกัดของโรงเรียน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหาร หรือหัวหน้างานบริหารวิชาการ และครูผู้สอนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษานครพนม เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 360 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 120 คน รองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารงานวิชาการจำนวน 120 คน และครูผู้สอน จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .959 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร รองผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของ อรณิษฐ์ สุวรรณไตรย์ (2558, บทคัดย่อ) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการ เมื่อจำแนกตามตำแหน่งที่ต่างกันมีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะผู้ที่มีประสบการณ์สูง จะมีความรู้ ความชำนาญ มากกว่าผู้ที่ มีประสบการณ์น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ อริยธนพ (2559, หน้า 175) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัด นครราชสีมา ผลวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ระหว่างตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโรงเรียนควรมีการวางแผน การนำหลักสูตร และแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนไปใช้และประเมินผลร่วมกัน

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนควรมีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โรงเรียน ควรมีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และทันสมัยอยู่เสมอ

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โรงเรียนควรมี การกำหนดกระบวนการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของบุคลากรเพื่อมุ่งแสวงหานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ

1.5 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนควรมีพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อทำการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้

1.6 ด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนควรมีในการให้ความช่วยเหลือแนะนำ เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.7 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐาน การศึกษา โรงเรียนควรมีการติดตาม ตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

1.8 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โรงเรียนควรมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาและทำการวิจัยเชิงนโยบาย เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

2.3 ควรศึกษาการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2545). **การบริหารวิชาการภายในสถานศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรมสามัญศึกษา. (2543). **การปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด** (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ต ซินดิเคท.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- กฤติยาณี เฉวียงวงศ์. (2557). **ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- กษม โสมศรีแพง. (2554). **การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- กัมพล ชันทะวงษ์. (2555). **แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). **การบริหารวิชาการและนวัตกรรมการจัดการการเรียนรู้** (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- เขมิกา ศรุโสภา. (2561). **สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.

- คัมภีร์ สุตแท้. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก.
วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 4(2), 27-36.
- แดทริยาภรณ์ อินทิพย์. (2559). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษาที่มีนักเรียนต่างด้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- จิรรัตน์ กระจ่างดี. (2562). การศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยาย
โอกาสในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ค.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ช่อรัตน์ดา เกสทอง. (2551). การนำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์, นครสวรรค์.
- ชาญชัย อาจิณสมมาตร. (2553). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิทักษ์อักษร.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ดวงภา เตปา. (2562). การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านท่าบุญเรือง
อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่,
เชียงใหม่.
- ธวัชชัย ตั้งอุทัยเรือง. (2557). การบริหารงานวิชาการ. สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2563,
จาก www.slideshare.net/twatchait/ss-38314050.
- บัญชา อึ้งสกุล. (2558). สะพานเชื่อมช่องว่างระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริงของ
การพัฒนาการศึกษา. วารสารวิชาการ, 5(12), 48-53.
- ประภาพร แผลดสูงเนิน. (2561). ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงาน
วิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล,
นครราชสีมา.
- ปริศนา สีเงิน. (2559). สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2550). **การบริหารงานวิชาการ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซต.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2556). **จิตวิทยาการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พงศ์ศักดิ์ จิตสะอาด. (2560). **การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1-2**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., วิทยาลัยเชิงรอย, เชียงราย.
- พรรณทิพย์ เกษเจริญคุณ. (2559). **ปัญหาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2544). **ครูกับการจัดการศึกษาของชุมชน**. กรุงเทพฯ: ไทยสัมพันธ์.
- พิมลพรรณ กุลาสา, ณภัทรวรรณ ธนาพงษ์อนันท์ และรังสรรค์ โฉมยา. (2560). **สภาพปัญหาและแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2**. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 10(2), 15-24.
- เพชริน สงค์ประเสริฐ. (2550). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ โดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ภารุณี หอมรวง. (2558). **การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2550). **การจัดและการบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภูวนัย ปัฐพี. (2559). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- มโนรา อามาตย์ทัศน. (2561). ปัญหาการบริหารวิชาการในโรงเรียนอำเภอภูพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยธนบุรีกรุงเทพฯ, กรุงเทพฯ.
- มยุรี ธานีโต. (2561). ปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 39 สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: นำศิลป์ไชนา.
- วราภรณ์ อริยธนพ. (2559). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2551). การวิเคราะห์เปรียบเทียบความหมายของการบริหารการจัดการบริหารการพัฒนาและการบริหารจัดการ. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- ศาสตรินทร์ ชุ่นอินตะ. (2558). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน ในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- ศิริกุล นามศิริ. (2552). การพัฒนางานวิชาการด้วยหลักการบูรณาการในโรงเรียนขนาดเล็ก การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สมิทธิ โพธิ์เจริญ. (2553). ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริการสื่อการศึกษาสำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2557). หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเขตการศึกษา.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บুদ্ধพอยท์.
- สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.

- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2550). **การบริหารวิชาการ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). **เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาคู่มือปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน. (2547). **แนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน. (2549). **แนวทางการประเมินตามสภาพจริง**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564**. สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2563, จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422#.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน. (2560). **คู่มือปฏิบัติงาน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน**. น่าน: กิตติก้อง.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน. (2563). **รายงาน จ.3 สถิติข้อมูลโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน กลุ่มที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2563 ครั้งที่ 1**. น่าน: กิตติก้อง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). **การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552–2561**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. (2561). **ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สุคนธา บำรุง. (2554). **การศึกษาแบบจำลองศูนย์สื่อการศึกษาของโรงเรียนนาคประสิทธิ์มูลนิธิวัดบางช้างเหนือ**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. นครปฐม.
- สุธรรม ธรรมทัตตานนท์. (2554). **หลักการ ทฤษฎีและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา**. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สุพรรณษา แสงจันทร์, เกरिकไกร แก้วล้วน และชวนคิด มะเสนะ. (2563). **การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- อภิชา พุ่มพวง. (2559). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- อมรรัตน์ จินดา. (2559). **สภาพปัญหาและแนวทางส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครปฐม เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- อรนิตย์ สุวรรณไตรย. (2558). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุบลราชธานี.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- อัมพร อินผง. (2558). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร.** สารนิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- อาอิ๊ะ เจ๊ะแฉ. (2558). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริการงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- อำภา บุญช่วย. (2557). **การบริหารงานวิชาการโรงเรียน.** กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้งเฮ้าส์.
- อุทัย ไทยกรรณ, สุขแก้ว คำสอน และเกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์. (2562). **รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 13(1), 68–82.**
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2550). **รายงานการวิจัยการศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาของ สถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management).** สืบค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2563, จาก <http://www.sema.go.th/files/content/nonformal/0049/594.pdf>.

- Eggleston, J. (1980). **School-Based Curriculum Development in Britain: A Collection of Case Studies**. London: Routledge & Kegan Paul.
- Forest, J. and Kinser, K. (2002). **Higher education in the United States: An Encyclopedia**. Barbara, CA: ABC-CLIO.
- Fry, H., Ketteridge, S. and Marshall, S. (2009). **A Handbook for teaching and learning in higher education** (3rd ed.). London: Routledge.
- Gagne', R. M. and Briggs, L. J. (1974). **Principles of Instructional Design**. New York: Holton, Rinehart & Winston.
- Good, C. V. (1963). **A Diagnostic Approach to Organizational Behavior** (4th ed.). Boston: Allyn and Bacon Division of Simon & Schuster.
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education**. New York: McGraw-hill.
- Gorton, R. D. (1983). **School Leadership and Administration : Important Concepts, Case Studies, and Simulations**. Dubuque, Iowa: Wm. C. Brown.
- Harris, B. M. (1975). **Supervisory Behavior in Education** (2nd ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Heinic, R., Molenda, M. and Russel, J. D. (2000). **A Concept of Corporate Planning**. New York: John Wiley and Sons.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 608-609.
- Marks, J. R. and Stoop, K. (1978). **Handbook for educational, supervision, a guide for practioner** (2nd ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Marsh, C. and Molly, G. S. (1990). **Re conceptualizing School-Based Curriculum Development**. London: The Flamer.
- Skilbeck, M. (1984). **School-Based Curriculum Development**. London: Harper & Row.
- Spears, H. (1967). **Improving the Supervision of Instruction**. New York: Prentice-Hall.
- Vick, J. M., Furlong, J. S. and Heiberger, M. M. (2008). **The Academic Job Search Handbook** (4th ed.). Philadelphia: University of Pennsylvania.

Worthen, B. R., Sanders J. R. and Fitzpatrick, J. L. (1997). **Program Evaluation: Alternative Approaches and practical Guidelines.** White Plains, NY: Longman.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร. วัชรระ จตุพร
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
วุฒิการศึกษา ค.ศ. การบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา
วิทยฐานะ -
2. นายณัฐกร จิรภัคพงศ์
สถานที่ทำงาน สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน
วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การศึกษามหาบัณฑิต
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
วิทยฐานะ ชำนาญการ
3. พระครูสิรินันทวิทย์
สถานที่ทำงาน โรงเรียนนันทบุรีวิทยา วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร
วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การศึกษามหาบัณฑิต
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
วิทยฐานะ -

ภาคผนวก ข ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ข้อคำถามเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน

สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ประกอบด้วยข้อคำถาม 8 ด้าน

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา						
1	โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	โรงเรียนมีการจัดทำแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร และแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อกำหนดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	โรงเรียนมีการวางแผนการนำหลักสูตร และแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนไปใช้และประเมินผลร่วมกัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
5	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ	1	1	1	1	สอดคล้อง
6	โรงเรียนมีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหา จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง	1	1	1	1	สอดคล้อง
7	โรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
8	โรงเรียนมีกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	1	1	1	1	สอดคล้อง
9	โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
10	โรงเรียนมีการนิเทศติดตามและส่งเสริม การพัฒนาครู เพื่อการพัฒนาการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน						
11	โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ ที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล อย่างชัดเจน	1	1	1	1	สอดคล้อง
12	โรงเรียนมีการประเมินผลโดยเน้นการประเมิน ตามสภาพจริง	1	1	1	1	สอดคล้อง
13	โรงเรียนมีการเทียบโอนความรู้ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษา และ สถานประกอบการอื่นตามแนวทางที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
14	โรงเรียนมีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและ ประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และทันสมัย อยู่เสมอ	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		คน ที่	1	2		
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา						
15	โรงเรียนมีการกำหนดกระบวนการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของบุคลากรเพื่อมุ่งแสวงหานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ	1	1	1	1	สอดคล้อง
16	โรงเรียนมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยของสถานศึกษาที่เป็นระบบ	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
17	โรงเรียนมีการนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมาทดลองใช้แล้วพัฒนาเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่มีคุณภาพที่สุด	1	1	1	1	สอดคล้อง
18	โรงเรียนมีกระบวนการศึกษาค้นคว้าแสวงหานวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
19	โรงเรียนมุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มากกว่าการศึกษาหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
20	โรงเรียนมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่ดีที่สุดมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้						
21	โรงเรียนมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	สอดคล้อง
22	โรงเรียนมีพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อทำการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
23	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับองค์กรครอบครัวและบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาแห่งเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
24	โรงเรียนมีการนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	สอดคล้อง
6. ด้านการนิเทศการศึกษา						
25	โรงเรียนมีการกระบวนกรให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการจัดการกระบวนกรเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้	1	1	1	1	สอดคล้อง
26	โรงเรียนมีในการให้ความช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	สอดคล้อง
27	โรงเรียนมีการนิเทศบนหลักการของประชาธิปไตย	1	1	1	1	สอดคล้อง
28	โรงเรียนมีการนิเทศที่ให้การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ	1	1	1	1	สอดคล้อง
7. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา						
29	โรงเรียนมีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
30	โรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างองค์กรเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด เพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
31	โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบการประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิด การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	สอดคล้อง
32	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับ สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในเขตพื้นที่ การศึกษาเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
8. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
33	โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้ สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	1	1	1	1	สอดคล้อง
34	โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาและใช้ สื่อเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
35	โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิต สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการ เรียนการสอน	1	1	1	1	สอดคล้อง
36	โรงเรียนมีการพัฒนาให้ครูเกิดความรู้เพื่อ นำไปผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพมากที่สุด	1	1	1	1	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

บุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 30 รูป/คน
ได้แก่ โรงเรียนพุทธโกศยวิทยา อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)

Reliability

[DataSet0] C:\Users\CITs\Documents\5.3.64.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.884	36

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	164.20	70.028	.842	.869
a2	164.10	70.093	.820	.870
a3	164.00	72.207	.654	.874
a4	163.73	80.685	.122	.885
b1	164.20	70.028	.842	.869
b2	164.17	70.764	.826	.870
b3	163.60	80.041	.413	.882

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b4	164.20	70.028	.842	.869
b5	164.10	71.334	.769	.872
b6	163.77	80.668	.097	.886
c1	163.73	80.133	.157	.885
c2	163.77	79.220	.280	.883
c3	163.70	80.286	.228	.883
c4	163.70	80.286	.228	.883
d1	163.67	81.195	.107	.885
d2	163.77	79.220	.280	.883
d3	163.70	80.700	.129	.885
d4	163.77	81.633	.010	.887
d5	163.83	80.075	.169	.885
d6	163.87	78.878	.227	.885
f1	163.97	80.240	.165	.885
f2	163.80	78.028	.400	.881
f3	163.87	79.223	.253	.883
f4	163.87	79.223	.253	.883
g1	163.80	76.579	.661	.877
g2	163.77	78.392	.447	.880
g3	163.80	77.407	.552	.879
g4	163.83	78.006	.457	.880
h1	163.80	80.510	.108	.886
h2	163.93	78.340	.267	.884
h3	163.80	79.338	.305	.882
h4	163.87	80.809	.062	.888
i1	163.83	78.626	.380	.881
i2	163.70	78.976	.425	.881
i3	163.70	78.976	.425	.881
i4	163.77	78.737	.401	.881

Reliability

[DataSet1] C:\Users\CITs\Documents\5.3.64.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.883	36

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
aa1	45.83	69.523	.842	.868
aa2	45.93	69.582	.820	.868
aa3	46.03	71.689	.654	.873
aa4	46.30	80.148	.121	.884
bb1	45.83	69.523	.842	.868
bb2	45.87	70.257	.826	.869

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
bb3	46.43	79.495	.414	.881
bb4	45.83	69.523	.842	.868
bb5	45.93	70.823	.768	.870
bb6	46.27	80.133	.096	.885
cc1	46.30	79.597	.156	.884
cc2	46.27	78.685	.279	.882
cc3	46.33	79.747	.228	.882
cc4	46.33	79.747	.228	.882
dd1	46.37	80.654	.106	.883
dd2	46.27	78.685	.279	.882
dd3	46.33	80.161	.128	.884
dd4	46.27	81.099	.009	.886
dd5	46.20	79.545	.168	.884
dd6	46.17	78.351	.226	.883
ff1	46.07	79.720	.162	.884
ff2	46.23	77.495	.400	.880
ff3	46.17	78.626	.258	.882
ff4	46.17	78.626	.258	.882
gg1	46.23	76.047	.661	.876
gg2	46.27	77.857	.446	.879
gg3	46.23	76.875	.552	.877
gg4	46.20	77.476	.456	.879
hh1	46.20	80.510	.053	.886
hh2	46.10	77.748	.271	.882
hh3	46.23	78.806	.303	.881
hh4	46.17	80.282	.060	.887
ii1	46.20	78.097	.378	.880
ii2	46.33	78.437	.425	.880
ii3	46.33	78.437	.425	.880
ii4	46.27	78.202	.400	.880

ภาคผนวก จ รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

1. โรงเรียนนันทบุรีวิทยา
2. โรงเรียนวัดปรางค์
3. โรงเรียนวัดราชบุรุษบำรุงวิทยา
4. โรงเรียนพระปริยัติศาสนากิจพัฒน์วัดเมืองราม
5. โรงเรียนวัดน้ำโคกไร่ชั้นประถมศึกษา
6. โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดนิโครธาราม
7. โรงเรียนวัดบุญยืน
8. โรงเรียนวัดดอนมดแดงสันติสุขวิทยา
9. โรงเรียนวัดป่อหลวงวิทยาธรรม
10. โรงเรียนพระปริยัติธรรมานุสรณ์วัดฟ้าสวรรค์
11. โรงเรียนวัดนาราบวิทยา
12. โรงเรียนนันทจริมเขตศึกษา
13. โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดพระธาตุแช่แห้ง
14. โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดภูเก็ต
15. โรงเรียนเขียงกลางปริยัติศึกษา
16. โรงเรียนวัดป่าแม่จริมโสภิตาราม (ธ)

ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 8 ด้าน

โปรดอ่านคำชี้แจงของแต่ละตอนก่อนลงมือทำ และขอความกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษา เพราะถ้าตอบไม่ครบทุกข้อ จะทำให้แบบสอบถามฉบับนี้ไม่สามารถนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ โดยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับในการวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิจัยเป็นภาพรวม

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกคนที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

( ) ผู้บริหาร

( ) ครูผู้สอน

( ) เจ้าหน้าที่

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

( ) น้อยกว่า 1 ปี

( ) 1-10 ปี

( ) 11-20 ปี

( ) 20 ปีขึ้นไป

ข้อ	ระดับสภาพและปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน	ระดับ สภาพการบริหาร					ระดับ ปัญหา					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
36	โรงเรียนมีการพัฒนาให้ครูเกิดความรู้เพื่อนำไปผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด											

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์สำหรับการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน กองบริหารงานวิจัย งานมาตรฐานการวิจัยและสารสนเทศ โทร. ๑๐๔๙

ที่ อว.๓/๓๐๘/ว.๒๐๓/๐

วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอแจ้งเลขที่โครงการและผลการพิจารณาโครงการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

เรียน สิบเอกนพดล สมทรัพย์ (นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา)

ตามที่ ท่านได้ส่งเอกสารเพื่อขอรับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ” (The study of conditions and problems of academic administration of Phrapariyattidhamma school, General education department in Nan province under the National Office of Buddhism) นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ได้พิจารณาและมีมติรับรอง และได้ส่งเอกสารรับรองโครงการพร้อมทั้งขอแจ้งเลขที่โครงการของท่าน คือ ๒.๑/๐๑๔/๖๓ เพื่อความสะดวก รวดเร็วในการค้นหาข้อมูลและติดตามโครงการของท่าน ขอให้ท่านดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งเลขที่โครงการทุกครั้ง ที่มีการติดตามและสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการดังกล่าว
๒. กรณีมีการส่งเอกสารใด ๆ เกี่ยวกับโครงการนี้ กรุณาระบุเลขที่โครงการดังกล่าว ทุกครั้ง

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ใ้ขอความร่วมมือท่านปฏิบัติตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ไม่เช่นนั้นทางคณะกรรมการจริยธรรมฯ จะต้องใช้เวลานานพอสมควรในการสืบค้นหา ต้นฉบับหรือรายละเอียดโครงการของท่านและอาจทำให้โครงการของท่านล่าช้าได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม งามเมืองสกุล)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา

UNIVERSITY OF PHAYAO HUMAN ETHICS COMMITTEE

19 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000 เบอร์โทรศัพท์ 05446 6666

เอกสารรับรองการยกเว้นพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดำเนินการให้การรับรองการยกเว้นพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากลได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP และ 45CFR 46.101(b)

ชื่อโครงการ : การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
: The study of conditions and problems of academic administration of Phrapariyattidhamma school, General education department in Nan province under the National Office of Buddhism

เลขที่โครงการวิจัย : 2.1/015/63

ผู้วิจัยหลัก : สิปปเอกนพตล สมทรัพย์
สังกัดหน่วยงาน : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภา อำนวยรัตน์
สังกัดหน่วยงาน : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ลงนาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม งามเมืองสกุล)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วันที่รับรอง : 3 กันยายน 2563

หมายเหตุ 1. ไม่ต้องส่งรายงานความก้าวหน้า
2. ส่งรายงานปิดโครงการเมื่อสิ้นสุดการศึกษา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	สิบเอกนพดล สมทรัพย์
วัน เดือน ปี เกิด	8 กุมภาพันธ์ 2533
สถานที่เกิด	จังหวัดน่าน
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2557 ค.บ. (ชีววิทยา), มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ลำปาง
ที่อยู่ปัจจุบัน	118 หมู่ 3 ตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน
ผลงานตีพิมพ์	นพดล สมทรัพย์ (ผู้บรรยาย). (24 เมษายน 2564). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. ใน การประชุมวิชาการ บัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 7 (หน้า 537-548). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

